

Husbanken
Postboks 1404

8002 BODØ

Dykkar ref

Vår ref
11/124-2 ITO

Dato
20 JAN 2011

Tildelingsbrev for 2011

I dette tildelingsbrevet følgjer Kommunal- og regionaldepartementet opp dei vedtak og føresetnader som Stortinget har treft for 2011, jf. Innst. 2 S (2010–2011), Innst. 5 S (2010–2011), Innst. 16 S (2010–2011) og Prop. 1 S (2010–2011) *Kommunal- og regionaldepartementet*.

I tildelingsbrevet stiller departementet til disposisjon løvningar, tilsegnsmakter og låneramme for Husbanken i 2011. Det vert òg gjort greie for kva inntekter som vert føresette i budsjetterminen, og kva satsingsområde og mål som skal gjelde for verksemda i 2011. Det vert lagt til grunn at føringar i tildelingsbrev frå tidlegare år vert vidareført, dersom ikkje noko anna er sagt i dette eller tidlegare tildelingsbrev.

Husbanken har ansvar for å informere departementet om det oppstår vesentlege avvik frå føringane for politikken, i planar som er avtalte med departementet eller i verksemda generelt. Dersom det oppstår avvik, skal Husbanken gjere framlegg om korrigérande tiltak. Husbanken skal ta opp eventuelle uklare punkt i tildelingsbrevet med departementet.

Tildelingsbrevet har følgjande disposisjon:

- I Mål og resultat for 2011
- II Andre føringar frå departementet
- III Budsjettildeling for 2011
- IV Kalender for styringsdialogen og plan for rapportering
- V Relevante dokument

I MÅL OG RESULTAT FOR 2011

Husbanken skal arbeide for å nå dei bustadpolitiske måla, og dei bygningspolitiske måla på kvalitetsområdet. Husbanken har dei siste åra fått ei styrkt rolle som støttespelar for kommunane i det bustadsosiale arbeidet. Departementet vil at Husbanken skal oppretthalde og vidareutvikle denne rolla. Husbanken skal òg vidareutvikle sin innsats for berekraftig kvalitet og god byggjeskikk i heile landet.

Husbanken skal prioritere følgjande satsingsområde for 2011:

- Eit meir effektivt bustadsosialt arbeid. Husbanken skal ha ei langsigting og strategisk tilnærming til kommunane og prioritere dei som har dei største bustadsosiale utfordringane. Ei slik målretta og systematisk tilnærming skal bidra til at kommunane kan gjennomføre ein heilskapleg og lokalt tilpassa politikk for vanskelegstilte på bustadmarknaden, og bidra til å auke effektiviteten av dei statlege verkemidla. Arbeidet med å førebyggje og motverke bustadløyse skal vere ein sentral del av innsatsen retta mot kommunane.
- Følgje opp miljøhandlingsplanen *Bygg for framtida*. Husbanken skal spele ei aktiv rolle i å fremje god byggjeskikk/arkitektur. Arbeidet på dette feltet må sjåast i nær samanheng med arbeidet for å fremje kunnskap om og auka bruk av bustadløysingar som er energieffektive, miljøvennlege og universelt utforma.
- Følgje opp Omsorgsplan 2015. Husbanken skal setje av tilstrekkelege ressursar til å følgje opp arbeidet og bidra i utvikling av investeringstilskotet.
- Innspel til arbeidet med meldingane til Stortinget om bygningspolitikken og bustadpolitikken.
- Bustadutvalet skal legge fram ein rapport 15. juni 2011. Regjeringa tek sikte på å følgje opp utvalet si utgreiing med ei melding til Stortinget. Departementet ber Husbanken om å setje av ressursar til utvalsarbeidet og meldingsarbeidet i 2011.

Hovudmål 1: Ein velfungerande bustadmarknad

Det overordna målet for bustad- og bygningspolitikken er at alle skal bu godt og trygt. Husbanken skal bidra til ein velfungerande bustadmarknad gjennom kunnskap, kommunikasjon og gjennom bustadfinansiering i heile landet.

Arbeidsmål 1.1: God informasjon om og balansert lovregulering av bustadsektoren

Husbanken skal i 2011 fortsetje arbeidet med å betre informasjonen om bustadmarknaden generelt og om dei vanskelegstilte spesielt. Departementet viser til at Husbanken dei siste åra har arbeidd med eit bustadsosialt indikatorprosjekt. Departementet ber om at Husbanken presenterer prosjektet på det første styringsmøtet i 2011.

Husbanken skal gje informasjon og formidle kunnskap om eigne verkemiddel og om gode bustadpolitiske løysingar til kommunar og andre aktørar. Den nye versjonen av www.husbanken.no, som vil vere tilgjengeleg frå januar 2011, vil vere eit verkty i dette arbeidet.

Departementet vurderer å få laga ein betre statistikk over utleigeprisar på bustader, særleg for dei største byane. Husbanken skal oppmøde Statistisk sentralbyrå (SSB) om i 2011 å gjennomføre ei ny utgreiing av måtar å forbetra dagens leigemarknadsstatistikk og kostnadene ved ein slik forbетra statistikk. Husbanken skal kome med innspel til SSB i dette arbeidet. Husbanken skal også setje av midlar til å finansiere ei slik utgreiing, jf. omtale under kapittel III Budsjettildeling for 2011 (kap. 2412, post 21).

Rapporteringskrav:

- Husbanken skal i 2. og 4. kvartalsrapport gje ei vurdering av viktige utviklingstrekk på bustadmarknaden generelt og for dei vanskelegstilte spesielt.

Arbeidsmål 1.2: God finansiering av bustader i heile landet

Husbanken skal supplere den private kreditmarknaden og bidra til at det vert bygd bustader med berekraftige kvalitetar. Gjennom grunnlånet skal Husbanken tilby finansiering i heile landet. Husbanken skal føre ein god praksis for låneforvalting og fokusere på kreditrisiko i lånegjevinga. Det betyr mellom anna at Husbanken må vurdere dei lokale behova, samtidig som han sikrar at låntakarar ikkje tar opp lån dei ikkje kan betene.

Husbanken skal fremje startlånet som verkemiddel for kommunane i heile landet. Departementet viser til at det i 2008 vart sett i gang ei forsøksordning der kommune og stat deler likt på realiserte tap på startlån. Forsøksordninga vert avslutta 30. september 2011. Departementet ber Husbanken evaluere forsøksordninga når ho er avslutta. Evalueringa skal òg inkludere ei vurdering av systemet for tapsavsetting i fond.

Informasjon om verkemidla til Husbanken må løftast fram i møte med kommunar, NAV, bankar og andre relevante aktørar. Departementet viser til at Husbanken mellom anna nyttar regionråda i Nord-Noreg for å spreie informasjon og kompetanse for politisk og administrativ leiing i kommunane. Det kan spesielt vere nyttig å nytte desse eller tilsvarande eksisterande arenaer i område med store geografiske avstandar.

Departementet ber Husbanken halde fram med dette i arbeidet med å forankre bustadpolitikken i det kommunale planarbeidet, for å oppnå god finansiering av bustader i heile landet.

Bustadetablering og bustadpolitikk i distrikta byr på andre utfordringar for kommunane i distrikta enn i store byar og pressområde. Husbanken skal bidra til at kompetanse om gode metodar for å møte bustadutfordringar i distrikta vert vidareformidla til andre kommunar med tilsvarande utfordringar.

Det er ikkje alle søkjarar som får grunnlån. Departementet ønskjer ei betre statistisk oversikt over dei som får avslag på søknadene sine og avslagsgrunnlaga. Husbanken skal derfor rapportere på dette i 2. og 4. kvartalsrapport for 2011.

Rapporteringskrav:

- Husbanken skal evaluere forsøksordninga med lik deling av tap på startlån, inkludert systemet for tapsavsetting. Frist til departementet er 1. april 2012.
- Husbanken skal i 2. og 4. kvartalsrapport rapportere på korleis han arbeidar for å spreie kompetanse om gode metodar for å møte bustadutfordringar i distrikta.
- Husbanken skal i 2. og 4. kvartalsrapport rapportere på kven som får avslag på søknader om grunnlån og avslagsgrunnlaga.

Hovudmål 2: Auka busetjing av vanskelegstilte på bustadmarknaden

Ei kjerneoppgåve for Husbanken er å bidra til at kommunane og samarbeidspartnerane deira i best mogleg grad kan gjennomføre ein heilskapleg og lokalt tilpassa politikk for vanskelegstilte på bustadmarknaden. For å lukkast i dette arbeidet skal Husbanken koordinere det statlege bustadsosiale arbeidet, og involvere andre statlege aktørar og KS. Husbanken skal òg samarbeide med friviljug sektor og brukarorganisasjonar.

Husbanken skal fortsetje det strategiske arbeidet med bustadsosialt samarbeid med kommunane, og rette storparten av dei relevante verkemidla og ressursane sine mot dei kommunane som har störst bustadsosiale utfordringar.

Arbeidsmål 2.1: Auka førebyggjing og kamp mot bustadløyse

Arbeidet med å førebyggje at folk mister bustaden sin, og å skaffe bustad til dei som ikkje har eigen bustad (bustadlause) skal også i 2011 prioriterast innanfor Husbanken sitt bustadsosiale arbeid. Husbanken skal koordinere den statlege innsatsen og vere rådgjevar for kommunane i dette arbeidet. Dei bustadsosiale utviklingsprogramma er ein strategi for å motverke at nokon vert utan eigen bustad.

Departementet ønskjer i 2011 å etablere eit nytt langvarig program i arbeidet med å motverke at nokon vert utan eigen bustad. Formålet er å intensivere innsatsen på tvers av forvaltningsnivå og sektorar. Husbanken vil ha ei sentral rolle i både utforminga av programmet og i sjølve gjennomføringa. Departementet vil kome tilbake til det konkrete arbeidet dette vil føre med seg.

Unge og barnefamiliar utan eigen bustad skal også vere eit innsatsområde i 2011. Husbanken skal utarbeide regionale planar for dette arbeidet, og desse planane skal knytast til samarbeidsavtalane som Husbanken har med satsingskommunar.

Husbanken skal i 2011 arbeide for at:

- Når personar utan eigen bustad med barn får tilbod om mellombelse butilbod skal desse sjåast i samanheng med meir langsiktige bustadløysingar.
- Ingen skal opphalde seg meir enn tre månader i mellombelse butilbod.

Husbanken skal vidareføre arbeidet med å førebyggje at dei som kjem ut frå fengsel mister bustaden sin, og å skaffe bustad til dei som ikkje har eigen bustad frå før. Desse personane treng eit heilskapleg tilbod, og det er naudsynt med samarbeid på tvers av sektorar og forvaltningsnivå. Butilboden til dei med psykiske lidingar og rusproblem skal også prioriterast i 2011. I dette arbeidet må Husbanken samarbeide med Helsedirektoratet, spesialisthelsetenesta, kommunane, friviljuge organisasjonar og brukarorganisasjonar. Husbanken skal også halde fram med samarbeidet med Kriminalomsorga for å medverke til at måla for tilbakeføringsgarantien vert realiserte.

Det skal vere ei ny kartlegging av personar utan eigen bustad (bustadlause) i 2012. Husbanken skal ha ansvaret for kartlegginga, i tett samarbeid med departementet.

Husbanken skal arbeide vidare med å skaffe betre styringsinformasjon for det bustadsosiale området i samarbeid med dei andre velferdsaktørane og kommunane.

Husbanken skal i 2011 samarbeide med justisstyresmaktene om betre datatilfang og datakvalitet for utkastelser og tvangssal. Departementet ber om ein statusrapport på dette arbeidet innan 1. september 2011.

Husbanken skal i samarbeid med Helsedirektoratet halde regionale konferansar om å skaffe bustader, betre samhandling og gode tenester knytt til personar som har utfordringar med rus og psykiatri.

Rapporteringskrav:

- Husbanken skal i 2. og 4. kvartalsrapport rapportere om arbeidet med bustadlause. Det skal spesielt leggjast vekt på situasjonen for barnefamiliar og ungdom.
- Husbanken skal i 2. og 4. kvartalsrapport gjere greie for arbeid og måloppnåing i arbeidet med å realisere måla for tilbakeføringsgarantien.
- Husbanken skal innan 1. september 2011 gje ein statusrapport om samarbeidet med justisstyresmaktene om betre datatilfang og datakvalitet for utkastelser og tvangssal.
- Husbanken skal i 4. kvartalsrapport rapportere om arbeidet med å busetje personar med utfordringar med rusmisbruk og psykiatriske problem.
- Husbanken skal i årsmeldinga for 2011 rapportere om arbeidet med personar utan eigen bustad (bustadlause).

Arbeidsmål 2.2: Auka bustadsosial kompetanse i kommunane

Husbanken skal fortsetje arbeidet med å auke den bustadsosiale kompetansen i kommunane. Gjennom dei bustadsosiale utviklingsprogramma skal Husbanken arbeide for å nå auka kunnskap og kompetanseutvikling, auka forankring og betre samhandling, og ein heilskapleg bruk av verkemidla i kommunane. Husbanken må arbeide for å forankre politikkområdet i kommunaleiinga og ha tett dialog med KS. Departementet ber om at Husbanken utviklar eigne kvalitetsindikatorar for det bustadsosiale området i samanheng med KS sine effektiviseringsnettverk.

Husbanken skal samarbeide med andre statlege velferdsaktørar for å sikre at naudsynt informasjon om dei statlege verkemidla innanfor bustadområdet er lett tilgjengeleg for relevante målgrupper. Dei viktigaste ordningane er bustøtte, startlån, tilskot til etablering, tilskot til utleigebustader og bustadsosialt kompetansetilskot. Gjennom meir informasjon om ordningane og velfungerande metodar i det bustadsosiale arbeidet kan fleire få den hjelpe dei treng. Departementet ber om at Husbanken samarbeider med Arbeids- og velferdsdirektoratet, Integrerings- og mangfaldsdirektoratet, Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet, Kriminalomsorga og Helsedirektoratet om denne oppgåva.

Rapporteringskrav:

- Husbanken skal rapportere på sitt langsiktige, strategiske arbeid overfor kommunane i 2. og 4. kvartalsrapport.
- Husbanken skal utarbeide ein samla analyse av erfaringane i kommunane og Husbanken gjennom dei bustadsosiale utviklingsprogramma innan 1.10.2011.

Arbeidsmål 2.3: Auka bustadsosial aktivitet i kommunane

Bustøtta er eit viktig verkty i regjeringa sitt arbeid mot fattigdom. Ei styrkt og forenkle bustøtta vart sett i verk frå 1. juli 2009. Departementet ber Husbanken om å halde fram med det gode arbeidet med å gjere reglane for bustøtta kjende. Departementet viser til at det er gjennomført evalueringar av bustøtta i 2010. Departementet vil kome tilbake til korleis Husbanken skal følgje opp tilrådingane.

Departementet har utarbeidd eit utkast til ei eiga lov om bustøtta, som skal sendast på høyring i januar. Det vil vere aktuelt med bistand frå Husbanken i samband med utarbeiding av proposisjon og ved oppfølging av ny lov.

Husbanken skal i sin dialog med kommunane og bank- og finansorganisasjonar synleggjere potensialet i startlånet. Kommunar bør òg sjå bruken av startlån i samband med andre verkemiddel. Husbanken skal aktivt oppfordre kommunar til å bruke startlån slik at fleire leigarar i kommunale bustader kan kjøpe seg sin eigen bustad. Det kan medverke til å redusere ventelister til kommunale bustader, og dermed frigjere bustader til andre meir vanskelegstilte. Det er viktig at det vert sett fokus på

gjennomstrømming i dei kommunale bustadene. Dette er mellom anna viktig i arbeidet mot bustadløyse.

Husbanken skal framleis delta i arbeidsgruppa som er oppretta for KOSTRA-skjema 13 om kommunalt disponerte bustader. Husbanken skal analysere tala og presentere dei for departementet.

Mange kommunar har for få og ikkje høvelege utleigebustader. Både tilskot til utleigebustader og bustøtte er viktige verkemiddel for å stimulere til fleire utleigebustader i kommunane. Det tidlegare bustadtilskotet vert delt i to tilskotsordningar frå og med 2011, slik at tilskot til utleigebustader vert ein eigen post. Husbanken skal i 2011 prioritere tilskot til utleigebustader til kommunar som har store bustadsosiale utfordringar og som kan vise til nettotilvekst av eigna bustader. Kommunane må kunne vise til korleis tiltaket bidreg til ein meir føremålstenleg bustadmasse som kjem vanskelegstilte på bustadmarknaden til gode. Dette er spesielt viktig ved oppgradering av eksisterande utleigebustader der tilskotet ikkje bidreg til å auke nettotilveksten. Tilskotet skal særleg gå til:

- bustader for personar som treng oppfølgingstenester
- busetjing av flyktningar
- bustader for vanskelegstilte med barn i gode bumiljø for barn

Regjeringa vil styrke kommunane sitt arbeid med busetjing av flyktningar, der einslege mindreårige er ei særleg prioritert gruppe. For å stimulere kommunane til å skaffe fleire utleigebustader er tilskot til utleigebustader styrkt med 31,3 mill. kr i 2011, noko som gjev ei tilsegsramme på 69,6 mill. kr. Ei gjennomsnittleg utmåling på 30 pst. vil rundt rekna gje rom for om lag 160 bueiningar. Så langt etterspurnaden etter tilskotet tillèt det, skal satsinga kome i tillegg til ordinær aktivitet retta mot denne gruppa. Departementet ber Husbanken om å rapportere særskilt på aktiviteten i kvartalsrapportane.

Husbanken skal framleis samarbeide med Integrerings- og mangfalldsdirektoratet og Barne-, ungdoms- og familielid direktoratet om busetjing av flyktningar. Målet er at kunnskapen om og bruken av statlege verkemiddel vert auka i busetjingskommunar, mellom anna gjennom gode eksempel.

Mellom anna på bakgrunn av spørsmål frå Stortinget, seinast Dokument 8:50 S (2010–2011), ber departementet Husbanken greie ut korleis såkalla "leige til eige" -prosjekt best kan la seg realisere. I utgreiinga skal det kome fram kva som kan realiserast innanfor rammene av dagens regelverk, og kva for endringar som eventuelt kan gjerast i regelverket for å gjere det enklare å etablere slike prosjekt. Departementet ber om at det i utgreiinga er eit særlig fokus på prosjektet i Fræna kommune og dei erfaringar som er gjort der. Utgreiinga skal vere ferdig og sendt til departementet i løpet av første tertial 2011.

Departementet viser til tiltak i tildelingsbrevet for 2010 for å motverke etnisk diskriminering i leigemarknaden. Eit tiltak var at Husbanken skulle medverke til tilbod av eit breiare spekter av bustadtypar og -storleikar gjennom bustadtilskotet til utlegebustader. Departementet ber Husbanken gjere greie for korleis dette tiltaket er følgt opp. Vidare skal Husbanken halde fram med sitt arbeid med informasjon overfor ulike utleigeaktørar for å avkrefte mytar om utleige til etniske minoritetar og halde fram med å stimulere til meir aktiv bruk av opplæringsverktøyet "Å bo".

Norsk institutt for by- og regionforsking (NIBR) gjennomførte i 2009 ei utgreiing om nokre etniske minoritetar og ulik handsaming av personar på leigemarknaden (NIBR-rapport 2009:2). Departementet ber Husbanken om å få utført ei breiare utgreiing om diskriminering av andre vanskelegstilte grupper på leigemarknaden. Utgreiinga skal omhandle seleksjonsmekanismar som ulike grupper av vanskelegstilte vert utsett for. Det er behov for å sjå nærmare på kven som vert diskriminerte og silt ut i kva for situasjoner, og korleis ein kan redusere slik diskriminering.

Departementet viser til regjeringa sin handlingsplan for å betre levekåra for rom i Oslo frå 2009. Husbanken skal også i 2011 bidra med bustadsosial kompetanse og informasjonstiltak til rettleiingstenesta som er oppretta for rom i Oslo. Departementet ber Husbanken om å delta i det oppretta samrådet mellom rom og norske styresmakter når bustadrelaterte problemstillingar er på dagsorden, og å delta i møter og andre forum som kan verte aktuelle innanfor dette arbeidet.

Departementet har bestilt ei evaluering av bustadtilskot til etablering og tilpassing. Evalueringa vil verte ferdig våren 2011. Departementet ønskjer Husbanken si vurdering av denne evalueringa. Forslag til endringar vil eventuelt kunne verte følgt opp i den varsle meldinga til Stortinget om den sosiale bustadpolitikken. I samband med dette viser departementet til NOU 2010:5 *Aktiv deltagelse, likeverd og inkludering* og deira forslag til korleis ordninga kan betrast for hushald med nedsett funksjonsevne.

Departementet skal gjennomføre ei evaluering av tilskot til utlegebustader. Husbanken vil verte involvert i dette arbeidet.

Departementet ber Husbanken om å kartleggje utfordringane knytte til å skaffe bustader for ofre for menneskehandel. Det skal også omfatte ei vurdering av behovet for midlertidige og langvarige løysingar og oppfølgingsbehov. Departementet ber også om at Husbanken utarbeider forslag til korleis desse utfordringane kan løysast i samarbeid mellom stat, kommune og friviljuge organisasjonar. I dette arbeidet er det ønskjeleg at Husbanken nyttar erfaringar frå sitt arbeid med å skaffe krisebustader for personar som er utsette for tvangsekteskap. Frist til departementet er 30. juni 2011.

Rapporteringskrav:

- Husbanken skal gjere greie for arbeidet med å informere om bustøtta i 2011. Frist for skriftleg rapport til departementet er 1. juli 2011.

- Husbanken skal vurdere korleis departementet og/eller Husbanken kan legge betre til rette for auka gjennomstrømming i kommunale bustader. Husbanken skal levere eit notat om dette innan 30. juni 2011.
- Husbanken skal gjere greie for sitt arbeid mot etnisk diskriminering i leigemarknaden i 1. kvartalsrapport 2011.
- Husbanken skal få utført ei utgreiing om diskriminering på leigemarknaden. Frist til departementet er 1. desember 2011.
- Husbanken skal greie ut korleis "leige til eige"-prosjekt best kan la seg realisere. Frist til departementet er 30. april 2011.
- Husbanken skal i den kvartalsvise aktivitetsrapporteringa på tilskot til utelegebustader synleggjere målgrupper, der flyktingar generelt og einslege mindreårige flyktingar spesielt er blant dei.
- Husbanken skal kartlegge utfordringane knytte til å skaffe bustader for ofre for menneskehandel. Frist til departementet er 30. juni 2011.
- Husbanken skal analysere og presentere dei viktigaste funna i KOSTRA i samband med rapporteringa på politikkområdet til Prop. 1 S (2011–2012). Frist til departementet er i andre innspel til Prop. 1 S (2011–2012) i august, jf. vedlegg 2.

Hovudmål 4: Fleire miljøvenlege og universelt utforma bustader og bygg på attraktive stader

Den andre kjerneoppgåva til Husbanken er å fremje god, berekraftig kvalitet i bustader og bumiljø i heile landet.

Arbeidsmål 4.1: Auka tal på miljøvenlege bustader og bygg

Husbanken skal stimulere til fleire miljøvenlege bustader gjennom målretta bruk av grunnlån, innsats for kompetansebygging i kommunar og byggjenæring og ved bruk av tilskot til mellom anna forsking, utviklingsprosjekt og førebileteprosjekt. I dette arbeidet må Husbanken ha eit godt samarbeid med mellom anna Statens bygningstekniske etat, Enova, Noregs vassdrags- og energidirektorat, aktørar i byggje- og eigedomsnæringa og kommunane.

Husbanken skal følgje opp *Bygg for framtida – Miljøhandlingsplan for bustad- og byggsektoren 2009–2012*. Oppfølginga må i naudsynt grad verte samordna med Statens bygningstekniske etat.

Departementet ber Husbanken vurdere korleis ein i aukande grad kan stimulere til at rehabilitering av bustader kan skje ut frå omsyn til energieffektivitet, miljø og andre berekraftige kvalitetar. Departementet ber om at Husbanken utarbeider eit problemnotat om saka som òg omtaler erfaringane frå gjennomført arbeid på feltet. Departementet viser til Eksbo, REBO og andre prosjekt der Husbanken har vore med.

I energieffektivitetsprosjekt der fleire offentlege aktørar er involvert, skal Husbanken bidra til at bruken av verkemiddel frå det offentlege si side vert godt samordna.

Departementet ber Husbanken ta ansvar for at det vert utarbeidd eit problemnotat med vurdering av behov for samordning og forslag om korleis dette eventuelt kan gjerast. Departementet ber om at Husbanken tek initiativ til eit samarbeid med Enova, Noregs vassdrags- og energidirektorat og Statens bygningstekniske etat om dette . Notatet skal leverast Kommunal- og regionaldepartementet og Olje- og energidepartementet innan 1. april 2011 slik at innspeila kan vurderast i samanheng med meldinga til Stortinget om bygningspolitikk.

Departementet ber om at Husbanken, saman med Statens bygningstekniske etat, set i gong arbeid med eit utgreiingsprosjekt som systematiserer erfaringane med passivhusbustader. Arbeidet må i naudsynt grad verte samordna med Enova for å sikre at forsking og utgreiing på saksfeltet vert godt koordinert.

Husbanken må i naudsynt grad halde seg oppdatert om direktiv frå EU som påverkar utvikling av krav til bustadkvalitet og andre internasjonale erfaringar på bustadsektoren innanfor energi og miljø.

Departementet ber om at Husbanken følgjer opp samarbeidsprogrammet Framtidas byer. Husbanken skal støtte programmet med inntil 5 mill. kr i 2011, jf. omtale under kapittel III Budsjettildeling for 2011 (kap. 581, post 77). Husbanken skal også støtte Futurebuilt og vidareføre samarbeidet med Lågenergiprogrammet i 2011. Husbanken skal vidareføre samarbeidet med NAL | Ecobox med sikt på å avklare eigarskapsmodell og juridiske problemstillingar slik at prosjektdatabasen kan kome over i ein ordinær driftsfase.

Departementet viser til at Byggmiljø har avslutta sitt arbeid i 2010. Husbanken skal bidra til at gode resultat av programmet vert ivaretake og vidareført. Husbanken må samarbeide med Statens bygningstekniske etat om dette.

Statens bygningstekniske etat skal etablere ein møteplass mellom bygge- og eigedomsnæringa og sentrale departement med underliggjande etatar. Føremålet med møteplassen er å sørge for godt samarbeid og informasjonsformidling om saker av felles interesse og skape ein arena der felles utfordringar kan bli drøfta. Husbanken vil verte invitert til å delta i dette forumet.

Som oppfølging av Byggmiljøprogrammet vil departementet 1–2 gonger i året invitere private aktørar og sentrale departement med underliggjande etatar til nettverksmøte om energi- og miljøsaker innanfor bustad- og byggsektoren. Også her vil føremålet vere informasjonsformidling, kompetansebygging, betre samarbeid og god koordinering.

Rapporteringskrav:

- Rapportering på oppfølging av *Bygg for framtida – Miljøhandlingsplanen for bustad- og byggsektoren 2009–2012* og strategi for vidare arbeid. Frist til departementet er innan 1. mai 2011.
- Problemnotat om rehabilitering med auka vekt på energi og miljø. Frist til departementet er innan 1. mai 2011.
- Problemnotat om samordning av verkemiddelbruk på energiområdet. Frist til departementet er innan 1. april 2011.
- Rapportering på kor stor del av etaten sine midlar som går til miljørelaterte føremål, jamfør krav om innspel til Miljøverndepartementet sin budsjettproposisjon.

Arbeidsmål 4.2: Auka tal på universelt utforma bustader, bygg og uteområde

Husbanken skal stimulere til fleire tilgjengelege bustader, gjennom målretta bruk av grunnlån og andre verkemiddel. Husbanken skal følgje opp regjeringa sin handlingsplan for universell utforming og auka tilgjenge 2009–2013. Oppfølginga må samordnast med Statens bygningstekniske etat.

Under denne handlingsplanen viser departementet særleg til oppfølginga av informasjonsprogrammet om universell utforming retta mot næringa og kompetanseprogrammet om universell utforming retta mot tilsette og politikarar i kommunar og fylkeskommunar. Husbanken og Statens bygningstekniske etat skal samarbeide om desse tiltaka. Statens bygningstekniske etat har hovudansvaret for gjennomføringa av programma.

Husbanken skal, under same handlingsplan, følgje opp eigen etatsvis plan for universell utforming, ha fokus på universell utforming i stadutviklingsprosjekt og i arbeid med områdeutvikling. Husbanken skal òg bidra inn i arbeidet med å etablere indikatorsystem for måling av universell utforming i bygningar, anlegg og uteområde.

Vidare skal Husbanken bidra i arbeidet med å planleggje den internasjonale konferansen om universell utforming som skal arrangerast i Oslo i 2012 og støtte gjennomføring av arrangementet økonomisk.

Rapporteringskrav:

- Dokumentere effekten av kravet til kvaliteten universell utforming for nybyggprosjekt finansierte gjennom grunnlånet.
- Dokumentere måloppnåing på punkt i Husbanken sin handlingsplan for universell utforming.

Arbeidsmål 4.3: Fleire stader med god byggjeskikk og godt bummiljø

Husbanken skal vidareføre og vidareutvikle si rolle som nasjonalt kompetansesenter for byggjeskikk og bidra til å spreie kunnskap om og engasjement i god utforming av omgjevnadene. Dette er i tråd med dokumentet *Arkitektur.nå* om norsk arkitekturpolitikk (samarbeid mellom 13 departement) og St.meld. nr. 25 (2008–2009) om distrikts- og regionalpolitikken. Husbanken skal stimulere til auka kunnskap både i kommunane og i byggjenæringa.

Departementet ber om at Husbanken samarbeider med universitet og høgskuler på ulike fagdisiplinar knytte til bustad- og bygningspolitikken, slik at utdanningsinstitusjonane vert engasjerte i og oppdaterte på byggjeskikkssområdet.

Husbanken skal framleis vere sekretariat for juryen for Statens byggjeskikkspis. Husbanken skal mellom anna lage ei utstilling over vinnarprosjektet og dei nominerte prosjekta.

Departementet viser til innsatsen i Groruddalen der Husbanken har delteke innanfor arbeidet med bustad-, by- og områdeutvikling. Tilskotsposten vert vidareført. Områdesatsinga i Groruddalen skal vidareførast på same nivå, noko som er viktig for at tiltak som er sette i gong ikkje stoppar opp før ein har nådd tilfredsstillande resultat. Vidare får Bergen kommune 3 mill. kr til områdeløft i 2011. Departementet ber Husbanken om å inngå ei fireårig samarbeidsavtale om områdeløft med Bergen kommune. Husbanken skal bidra i utviklinga av områdesatsing som verkemiddel for å betre levekår i utvalte område med særlege utfordringar. Husbanken skal samrå seg med Integrerings- og mangfaldsdirektoratet i dette arbeidet.

Rapporteringskrav:

- Husbanken skal gjere greie for sitt arbeid med områdeløft i årsmeldinga for 2011.

Effektiv og brukarorientert forvaltning

I tillegg til oppgåver under hovudmåla for bustad- og bygningspolitikken skal Husbanken ivareta mål om ei effektiv og brukarorientert forvaltning. Systemet for mål- og resultatstyring vert vidareført i 2011, men med endra rapporteringsfrekvens. All rapporteringa må, så langt det er mogleg, relaterast til same periode året før og til utviklinga frå førre rapportering. Ein føresetnad for mål- og resultatstyringa er at rapporteringa gjev ei vurdering av graden av måloppnåing. Ei oversikt over styringsparametrane finst i vedlegg 1.

Open, brukarorientert og velfungerande forvaltning av verkemiddel

Husbanken skal syte for at det finst god og oppdatert informasjon til aktuelle brukarar på Husbanken sine nettsider.

Departementet ber Husbanken om å sikre gode rutinar for regelutforming. Vanskeleg fortolking eller omlegging av praksis skal departementet informerast om før endring trer i kraft. Dette gjeld også at tolkingssaker av lov og forskrift skal takast opp med departementet. Endringar av Husbankens retningslinjer skal leggjast fram for departementet før endringane vert sett i verk.

Rapporteringskrav:

- Departementet viser til punkt 2 om brukarundersøkingar i vedlegg 8.

Effektiv løysing av forvaltnings- og driftsoppgåver

Husbanken skal styrke arbeidet med budsjettering av løyvingane på budsjettpostane. Målet er ei realistisk budsjettering. Innspel til departementet om avvik og framlegg om endringar skal gje gode forklaringar om føresetnadene som ligg til grunn for berekningane. Krava i reglementet for og føresegnene om økonomistyring i staten skal følgjast.

Alle tilsegn skal registrerast på ein måte som gjev eit godt bilet av aktiviteten gjennom heile året. Husbanken skal ha status for postane tilgjengelege for departementet, og oversende desse kvar månad.

Rapporteringskrav:

- Oversikt over forbruk og aktivitet på alle postar skal oversendast for kvar månad i eit excel-ark, jf. vedlegg 3. Frist til departementet er innan den 18. påfølgjande månad.
- Plan for verksemda i 2011, medrekna overordna risikovurdering. Frist til departementet er 1. kvartal 2011.
- Ein årleg rapport frå klagenemnda i Husbanken. Frist til departementet er innan utgangen av 2. kvartal 2011.

II ANDRE FØRINGAR FRÅ DEPARTEMENTET

Kommunikasjon og informasjon

Alle verksemder skal ha eit system for aktiv kommunikasjonsverksemd, både intern kommunikasjon, ekstern kommunikasjon til sine målgrupper og kommunikasjon med departementet.

Kommunikasjonsarbeidet i Husbanken skal støtte opp under dei strategiane som gjeld for verksemda, og vere basert på gjeldande regelverk som offentleglova, ny statleg kommunikasjonspolitikk og forvaltingslova. Departementet oppfordrar til å praktisere meiroffentlegheit. Det er viktig at Husbanken er lydhøy og fangar signal i samfunnet som rører ved Husbanken si verksemd, og brukar dette i eit aktivt kommunikasjonsarbeid.

Husbanken skal orientere departementet i god tid før offentleggjering av viktige utgreiingar eller rapportar som Husbanken har utført eller bestilt. Etablerte varslingsrutinar mellom Husbanken og departementet må følgjast. Dette gjeld særleg i saker som kan verte store, både gode og vanskelege eller kontroversielle mediesaker, eller som kan skape stor merksemd i offentlegheita. Husbanken skal ha tilfredsstillande planer for krisehandtering, medrekna krisekommunikasjon, der kontakten med departementet er ein viktig del. Departementet ventar at Husbanken gjer resultata som er oppnådde innanfor sitt politikkområde synlege, og at han tar kontakt med departementet for avklaring om politisk leiing kan vere ein del av synleggjeringa.

Risikostyring og internkontroll

Departementet ber Husbanken om å gjennomføre risikoanalysar som eit ledd i si interne styring. Husbanken skal dokumentere årlege risikovurderingar på eit overordna nivå. Frist til departementet er innan utgangen av 1. kvartal 2011. Risikovurderingane skal relaterast til målstrukturen i verksemda og integrerast i mål- og resultatstyringa. Den årlege risikoanalysen skal vere eit grunnlag for risikovurderingane i rapporteringa til styringsmøta. Strategiplanar og større utviklingstiltak skal alltid byggje på risikovurderingar. Vurderingar som avslørar høg risiko for at mål ikkje vert nådde skal inkludere omtale av risikoreduserande tiltak, eventuelt må det gå fram at verksemda bevisst godtek den høge risikoen. Departementet skal haldast orientert ved eventuelle uventa endringar i risikobiletet.

Husbanken skal ha system og rutinar for internkontroll. Det er viktig å identifisere risikofaktorar som kan medverke til manglande måloppnåing. Internkontroll gjeld òg om resultatinformasjonen er påliteleg og nøyaktig. Effektive interne kontrollsysteem skal sikre at fastsette mål og resultatkrav vert følgjt opp, at ressursbruken er effektiv, og at verksemda vert drive i samsvar med god forvaltingsskikk, gjeldande lover, forskrifter, retningslinjer og anna relevant regelverk. Vidare er det viktig å ha fokus på å førebyggje og avdekkje moglege misleghald i forvaltninga av midlar. Departementet viser vidare til krava til intern kontroll i økonomireglementet for staten.

Departementet ber Husbanken om å kunngjere tilskotsordningane. Siktemålet er at alle ordningar skal vere kjente, og at alle i målgruppa skal ha dei same føresetnadene for å søkje om tilskot.

Departementet viser spesielt til at regelverket om offentlege innkjøp skal prioriterast høgt i verksemda. Husbanken skal følgje regelverket.

Evalueringar

Husbanken skal kontinuerleg registrere gjennomførte evalueringar på evaluatingsportalen.no.

Informasjonstryggleik

Departementet er i gang med å etablere eit styringssystem for IKT-tryggleik (ISMS) basert på ISO 27001/27002. Departementet ønskjer å tilby desse styringsverktya til underliggjande verksemder når dei er ferdigstilte. Bruk av verktya vil kunne bidra til at sektoren får ein meir heilskapleg styring av IKT-tryggleiken.

- Etatane skal som system- og informasjonseigarar ha eit dokumentert styringssystem for informasjonstryggleik.
- IKT-system og informasjon skal klassifiserast og risikovurderast for å sikre omsynet til konfidensialitet, integritet og tilgjenge.
- Nye IKT-system/-løysingar skal, før dei vert sette i drift, testast for sårbarheit og ivaretaking av omsynet til konfidensialitet, integritet og tilgjenge.
- Det vert anbefalt at tryggleiksarbeidet følgjer anerkjente standardar, som ISO 27001/27002.
- Hendingar som truer eller kompromitter IKT-tryggleiken skal rapporterast.

Informasjonstryggleikstyring vil verte eit tema i styringsdialogen.

Rapportering i samhøve med mållova

Departementet viser til § 8 i mållova om målbruk i offentleg teneste og § 6 i forskriftene til lova om krav om minimum 25 pst. bruk av den minst nytta målforma. Departementet ber Husbanken om å rapportere på dette i årsmeldinga for 2010.

Etiske retningslinjer

Departementet viser til etiske retningslinjer for statstenesta som vart utarbeidd av Fornyings-, administrasjons og kyrkjedepartementet i 2005. Husbanken er som ein del av statstenesta omfatta av desse retningslinjene. Kvar einskild verksemd må ha fokus på det etiske medvitet blant dei tilsette. Leiinga i verksemda har i samband med dette ei viktig rolle, både som initiativtakar og oppfølgjar. Departementet ber Husbanken omtale arbeidet i årsmeldinga for 2010.

Personalpolitikk

Personalpolitikken i statleg sektor har som mål:

- å støtte opp om fornying og effektivisering av statleg sektor
- å rekruttere, utvikle og behalde kvalifiserte og motiverte medarbeidarar
- å tilby eit inkluderande arbeidsliv prega av mangfold

Inkluderande arbeidsliv

Departementet viser til den nye IA-avtala for perioden 1. mars 2010 til 31. desember 2013. I følgje den nye IA-avtala vert alle statlege verksemder utfordra til å setje eigne, nye mål som kan bidra til at staten og den einskilde verksemd når måla med IA-avtala.

Likestilling og mangfold

Likestillingslova § 1a, diskrimineringslova § 3a, diskriminerings- og tilgjengelova § 3 og arbeidsmiljølova kap. 13 inneholder eit krav til offentlege styresmakter og offentlege verksemder om å gjere greie for likestilling og mangfold i verksemndene. Dette skal innarbeidast i årsrapporten til departementet og i Prop. 1 S.

Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet har gjeve ut ein ny rettleiar – *Veileder til statlige virksomheters likestillingsredigjørelser etter aktivitets- og rapporteringsplikten*. Departementet ber verksemndene følgje rettleiaren for si rapportering. Rettleiaren er vedlagt, jf. vedlegg 9.

Husbanken må vurdere i kva grad det er føremålstenleg å rapportere på alle indikatorane. Rapporteringa bør ha ei kort forklaring på eventuell ulikskap. Det skal òg gjerast greie for tiltak som er sette i verk eller planlagde for å fremje likestilling og mangfold.

Mal som skal nyttast ved likestillingsrapportering for 2010 frå den einskilde verksemd

Departementet ber verksemndene nytte *Tabell 1: Registreringsskjema for tilstandsrapportring (kjønn)* (side 12-13 i rettleiaren) i staden for malen som tidlegare er brukt. Stillingskategoriar skal følgje statens lønsplanar. Verksemda vel sjølv kva stillingskategoriar dei ønskjer å nytte. Departementet har valt å slå saman stillingskategori 1-3 til ein kategori for sakshandsamarar (også inkludert kontortilsette). Avvik og spesialstillingar skal forklarast i fotnote. På dei rapporteringskriteria der Husbanken ikkje har data skal det setjast ein strek.

Internasjonalt arbeid

Husbanken skal følgje med på trendar og utvikling i andre land som har relevans for norsk bustadpolitikk. Utviklinga i EU og dei nordiske landa står særleg sentralt. Husbanken skal ved behov hjelpe departementet i saker om EU/EØS.

Departementet ber Husbanken starte arbeidet med å forebu ei moderat utstilling i samband med World Urban VI som skal vere i Bahrain i 2012.

FoU

Departementet har utarbeidd ein revidert FoU-strategi for åra 2011–2014. I strategien er arbeidsdelinga med underliggjande etatar si FoU-verksemd omtalt. Husbanken skal avstemme sin strategi til departementet sin strategi, og føreleggje den for departementet. Strategien vil vere retningsgjevande for dialogen med departementet i FoU-spørsmål.

Departementet vil kalle Husbanken inn til FoU-møte ved behov. Føremålet med møta er å planleggje og samkjøre arbeidet som departementet og etatane skal gjennomføre på FoU-området. Departementet vil vidare kalle inn Husbanken og Statens

bygningstekniske etat til minst eit felles FoU-møte i 2011, om FoU-prosjekt knytt til bustad- og byggkvalitet. Det første møtet vil vere i april.

Husbanken skal halde departementet orientert om FoU-arbeidet, og større prosjekt skal avklarast med departementet på førehand. Husbanken skal sende departementet ei kvartalsvis oversikt som omtaler alle FoU-oppdrag som er planlagde eller sette i gang. FoU-oppdrag skal òg vere fast punkt på dagsorden under styringsmøta.

Frå 2011 skal bustadspørsmål verte integrert i forskingsprogrammet velferd, arbeidsliv og migrasjon (VAM). Departementet har kontakt med Forskningsrådet om VAM, og Husbanken vil få bestillingar om innspel til VAM.

I samband med utvalsarbeidet og arbeid med ei melding til Stortinget om bustadpolitikk, skal Husbanken setje av midlar til forsking. Husbanken skal vidare spele inn forslag til departementet om behov for ny kunnskap som bør bli sett i gang i 2011 som grunnlag for ei melding til Stortinget om bustadpolitikken.

Alle sentrale forskningsrapportar som vert ferdige skal sendast til departementet. Eit notat med vurderingar og tilrådingar frå Husbanken skal følgje med. Notatet skal sendast i framkant av offentleggjering av rapportane.

Departementet ber om tre eksemplar av alle forskings- og evalueringssrapportar som Husbanken oversender. Rapportane skal også sendast som pdf-fil til departementet via e-post. Departementet ber òg om at det i alle oppdrag som Husbanken bestiller, vert stilt krav om eit engelsk samandrag av rapporten, som skal leverast som ei eiga datafil med framside. Vi ber også Husbanken om å ta inn i sine forskings- og utgreiingskontrakter at det må pårekna at prosjektet skal presenterast for departementet, og at publisering må vere avtalt slik at departementet får høve til å gjere seg kjent med innhaldet.

III BUDSJETTILDELING FOR 2011

Departementet viser til Innst. 5 S (2010–2011), Innst. 16 S (2010–2011) og Prop. 1 S (2010–2011) *Kommunal- og regionaldepartementet*, og til forskrifter og retningslinjer for bustøtta og låne- og tilskotsordningane som Husbanken forvaltar.

Følgjande utgifter og inntekter vert stilt til disposisjon for Husbanken i 2011:

Utgifter

<i>Kap.</i>	<i>Post</i>	<i>Sum i 1 000 kr</i>
580	Bustøtte	
70	Bustøtte, <i>overslagsløyving</i>	3 830 000
581	Bustad- og bumiljøtiltak	
61	Husleigetilskot	4 500
74	Tilskot til bustad-, by- og områdeutvikling, <i>kan overførast</i>	46 000
75	Tilskot til etablering og tilpassing av bustad	399 600
76	Tilskot til utelegebustader, <i>kan overførast</i>	428 800
77	Kompetansetilskot til berekraftig bustad- og byggkvalitet, <i>kan overførast</i>	20 800
78	Bustadsosialt kompetansetilskot, <i>kan overførast</i>	72 100
582	Rentekompensasjon for skule- og symjeanlegg og kyrkjebrygg	
60	Rentekompensasjon – skule- og symjeanlegg, <i>kan overførast</i>	673 000
61	Rentekompensasjon – kyrkjebrygg, <i>kan overførast</i>	47 000
586	Tilskot til omsorgsbustader og sjukeheimspllassar	
63	Tilskot til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag	1 273 700
64	Investeringstilskot, <i>kan overførast</i>	1 067 400
2412	Husbanken	
1	Driftsutgifter	320 200
21	Spesielle driftsutgifter	15 000
45	Større utstyrssframskaffingar og vedlikehald, <i>kan overførast</i>	16 000
71	Tap på utlånsverksemd	20 000
72	Rentestønad	16 000
90	Lån frå Husbanken, <i>overslagsløyving</i>	14 117 600

Inntekter

<i>Kap.</i>	<i>Post</i>	<i>Sum i 1 000 kr</i>
5312	Husbanken	
1	Gebyr m.m.	15 500
11	Tilfeldige inntekter	500
90	Avdrag	9 225 200
5615	Husbanken	
80	Renter	4 163 400

Meirinntektsfullmakt

Husbanken kan i 2011 overskride løyvinga på kap. 2412, post 1 Driftsutgifter mot ei tilsvarande meirinntekt på kap. 5312, post 1 Gebyr m.m., jf. romartalsvedtak V i Innst. 16 S (2010–2011).

Oversikt over løyving, tilsegnsfullmakter og tilsegnsrammer for 2011

Tabellen under gjev ei oversikt over løyving, tilsegnsfullmakt og tilsegnsramme for dei ulike tilskotsordningane som vert budsjettert på denne måten, jf. Innst. 16 S (2010–2011). Det vert vist til romartalsvedtak VI for tilsegnsfullmakter.

(i mill. kr)					
Kap.	Post		Løying	Tilsegningsfullmakt	Tilsegnssramme
581	76	Tilskot til utleigebustader	428,8	342,5	404,6
581	77	Kompetansetilskot til berekraftig bustad- og byggkvalitet	20,8	26,0	25,3
581	78	Bustadsosialt kompetansetilskot	72,1	66,4	70,0
586	64	Investeringstilskot	1 067,4	1 587,8	1 111,0

Kap. 580 Bustøtte

Post 70 Bustøtte, overslagsløying

Stortinget har vedteke ei løyving på 3 830 mill. kr til bustøtte i 2011.

Frå 1. juli 2011 vil nokre satsar i bustøtta verte justerte. Innslagspunktata for progressiv opptrapping av eigendelen vert oppjustert i takt med veksten i minstepensjonen. Det nye innslagspunktet for unge uføre vert kr 185 000 og kr 149 000 for andre mottakarar. Buutgiftstaket vert auka for husstandar med fleire personar i tråd med tabellen nedanfor. I tillegg vert buutgiftstaket i Oslo auka med kr 2 000 for alle mottakarar. Eigendelen vert heva med kr 1 600 for alle. Justeringa av satsane bidreg til å målrette bustøtta mot dei som har dei høgste buutgiftene.

Personar i husstanden	Buutgiftstak i dag, i kr	Tillegg, i kr	Nye buutgiftstak, i kr
1	61 000	0	61 000
2	64 000	1 500	65 500
3	67 000	3 000	70 000
4	70 000	4 500	74 500
5 eller fleire	70 000	9 000	79 000

Overgangsordninga for unge uføre vert vidareført utan nedtrapping, i tråd med ordlyden i forskrifta. Det sikrar unge uføre som fekk bustøtte i juni 2009 like høge utbetalingar som i juni 2009 inntil det lønner seg å få bustøtta rekna etter nye reglar eller til dei fell ut av ordninga.

I tildelingsbrevet for 2010 vart Husbanken bedd om å halde den høge kompetansen med å vurdere konsekvensar av endringane i reglane i bustøtta ved lag og å styrke arbeidet med å budsjetttere og konsekvensjustere bustøtta. Departementet ber om at arbeidet med og modellen for konsekvensjustering av bustøtta vert gjennomgått for å betre budsjettansлага for ordninga. Husbanken skal ferdigstille og rapportere om arbeidet før 1. juni 2011.

Departementet ber Husbanken om å rapportere månadleg på ordninga innan fem virkedagar den påfølgjande månaden. Husbanken skal nytta malen i vedlegg 4.

Kap. 581 Bustad- og bumiljøtiltak

Post 61 Husleigetilskot

Stortinget har vedteke ei løyving på 4,5 mill. kr i 2011. Løyvinga skal dekkje statens del av utgiftene knytte til tilskotet, det vil seie halvparten av utgiftene.

Husbanken skal vidaretildele midlane til Oslo og Trondheim kommune. Kommunane skal framleis administrere tildelinga av tilskotet og rapportere til Husbanken om bruk av midlane. Husbanken skal vidareformidle rapporteringa frå kommunane i kvartalsrapportane og i samband med dei ordinære budsjettprosessane.

Post 74 Tilskot til bustad-, og by- og områudeutvikling, kan overførast

Stortinget har vedteke ei løyving på 46 mill. kr i 2011. Innsatsen innanfor bustad-, by- og områudeutvikling i Groruddalen vert vidareført med 43 mill. kr. Auken på 3 mill. kr skal gå til områdesatsing i levekårutsette område i Bergen. Denne innsatsen skal skje i samarbeid med Bergen kommune. Bergen har tidlegare framheva at det er særskilt store utfordringar i Årstad bydel. Departementet ber om at rapportering frå innsatsen i Bergen vert inkludert i rapporteringa på tilskotet.

Bustadtilskot til etablering, tilpassing og utleigebustader

Stortinget har vedteke å dele bustadtilskotet i to budsjettpostar frå 1. januar 2011:

- Tilskot til etablering og tilpassing av bustad (kap. 581, post 75)
- Tilskot til utleigebustader (kap. 581, post 76)

Departementet arbeider med å utforme nye forskrifter for kvar tilskotspost.

Departementet vil ettersende forskriftene når dei er ferdige.

Post 75 Tilskot til etablering og tilpassing av bustad (nytt namn)

Etter delinga skal tilskotet gå til alle føremål som tidlegare var under bustadtilskotet, med unntak av utleigebustader. Det vil seie at tilskotet frå 2011 går til:

- etablering i eigen bustad
- tilpassing av bustader for eldre og personar med nedsett funksjonsevne
- utredning og prosjektering av bustader som skal dekkje spesielle bustadbehov
- tilstandsvurdering av burettslag, sameiger og liknande
- prosjektering av og investering i heis i eksisterande bustadbygg
- tap på startlån

Husbanken vidaretildeler tilskotsmidlar til etablering og tilpassing til kommunane, slik at kommunane kan formidle tilskota til søkjarane. Dei andre tilskota skal Husbanken gje.

Stortinget har vedteke ei løyving på 399,6 mill. kr i 2011. Av dette skal inntil 5 mill. kr setjast av til prosjektering av og investering i heis i eksisterande bustadbygg.

Kommunane har sidan 1996 kunne setje av midlar til å dekkje tap på startlån frå dei personretta tilskotsmidlane. I 2011 skal det berre unntaksvis kunne setjast av midlar til tapsfond til startlån. Det skal i så fall først vere ein grundig gjennomgang av låneporteføljen i kommunen.

Departementet viser til at tilskotsposten ikkje har stikkord "kan overførast". Det betyr at tilskotet i sin heilskap må utbetalast i 2011.

Post 76 Tilskot til utlegebustader, kan overførast (ny post)

Tilskotet er ei direkte vidareføring av tilskot til utlegebustader som tidlegare var under post 75 Bustadtilskot til etablering, tilpassing og utlegebustader.

Tilsegrnsramma for 2011 er på 404,6 mill. kr, der 69,6 mill. kr er øyremerka flyktningar, medrekna einslege mindreårige. Det må derfor kome fram i rapporteringa på tilskotet kor stor del som har gått til flyktningar. Til å dekkje tilsegn gjevne i 2008, 2009, 2010, og tilsegn som vert gjeve i 2011 som òg kjem til utbetaling i 2011, vert det gjeve ei løyving på 428,8 mill. kr. Tilsegrnsfullmakta er på 342,5 mill. kr i 2010.

Bustadtilskot til utlegebustader kan i særlege tilfelle og etter gjevne kriterium gjevast med inntil 40 pst. tilskotsutmåling dersom det finst plan for heilskaplege oppfølgingstenester. Departementet legg til grunn at det er ei effektiv og fleksibel tilskotsutmåling i dei einskilde prosjekta. Det skal i 2011 setjast eit nasjonalt krav om nettotilvekst. Husbanken skal prioritere tilskot til utlegebustader til kommunar med store bustadsosiale utfordringar og som kan vise til tilvekst av eigna bustader.

Kommunane må kunne vise til korleis tiltaket bidreg til ein meir føremålstenleg bustadmasse som kjem vanskelegstilte på bustadmarknaden til gode. Dette gjeld særleg der tilskotet ikkje bidreg til å auke nettotilveksten, for eksempel ved utbetring av eksisterande utlegebustader eller når tilskotet skal bidra til at kommunane sine bustader vert meir spreidde frå kvarandre.

Departementet viser til Innst. 16 S (2010 – 2011) der kommunal- og forvaltingskomiteen ber regjeringa om å opne for at midlane over denne posten også skal kunne nyttast til utlegebustader for ungdom generelt. Komiteen legg til grunn at bustadlause og flyktningar skal ha førsteprioritet innanfor tilskotet. Departementet ber Husbanken om å prioritere dei mest vanskelegstilte på bustadmarknaden i forvaltinga av tilskotet.

Post 77 Kompetansetilskot til berekraftig bustad- og byggkvalitet, kan overførast

Tilsegrnsramma for 2011 er på 25,3 mill. kr. Til å dekkje tilsegn gjeve i 2010 og tilsegn frå 2011 som kjem til utbetaling i 2011, vert det gjeve ei løyving på 20,8 mill. kr. Tilsegrnsfullmakta er på 26 mill. kr.

Departementet viser til *Bygg for framtida – Miljøhandlingsplan for bustad- og byggsektoren 2009-2012*. Husbanken skal vidareføre støtta på inntil 5 mill. kr til samarbeidsprogrammet Framtidas byer. Husbanken skal òg støtte Futurebuilt med

inntil 1,2 mill. kr, Lavenergiprogrammet med 1 mill. kr, prosjektdatabasen til NAL | Ecobox med inntil kr 400 000, Næringslivets stiftelse for miljødeklarasjonar med inntil kr 150 000 og gjennomføring av den internasjonale konferansen om universell utforming i 2012 med inntil kr 350 000 i 2011.

Departementet viser til handlingsplanen for universell utforming og auka tilgjenge 2009-2013. Husbanken skal gjennom tilskot- og låneordningar støtte opp om relevante tiltak i handlingsplanen.

Departementet viser til at tilskotet var nytt av 2010, som følgje av deling av det tidlegare kompetansetilskotet. Departementet arbeider med å utforme ei ny forskrift for tilskotet. Departementet vil ettersende forskrifter når ho er ferdig.

Post 78 Bustadsosialt kompetansetilskot, kan overførast

Tilsegsramma for 2011 er på 70 mill. kr. Til å dekkje tilsegn gjeve i 2009 og 2010, og tilsegn frå 2011 som kjem til utbetaling i 2011, vert det gjeve ei løyving på 72,1 mill. kr. Tilsegnsfullmakta er på 66,4 mill. kr.

Husbanken skal i 2011 støtte Leieboerforeningen i Oslo med eit driftstilskot på inntil 1 mill. kr. Dette skal hjelpe til å stabilisere økonomien i organisasjonen. Husbanken må sørge for at midlane ikkje vert gjeve i strid med statsstøtteregelverket. Departementet ber derfor om at det vert gjeve støtte til deler av verksemda som ikkje er knytte til prosjekt som konkurrerer med marknadsaktørar. Departementet viser til at kommunal- og forvaltingskomiteen i Innst. 16 S (2010–2011) understrekar at alle leigetakarorganisasjonar skal ha moglegheit til å søkje drifts- og prosjektstøtte frå kap. 581, post 78.

Husbanken skal bidra i arbeidet med å arrangere European Network for Housing Research-konferanse i 2012 på Lillehammer.

Departementet viser til at tilskotet var nytt av 2010, som følgje av deling av det tidlegare kompetansetilskotet. Departementet arbeider med å utforme ei ny forskrift for tilskotet. Departementet vil ettersende forskrifter når ho er ferdig.

Kap. 582 Rentekompensasjon for skule- og symjeanlegg og kyrkjebygg

Post 60 Rentekompensasjon – skule- og symjeanlegg, kan overførast

Husbanken kan gje tilsegn i tråd med romartalsvedtak VII i Innst. 16 S (2010–2011) på inntil 2 mrd. kr i 2011. Løyvinga på 673 mill. kr skal gå til å dekkje renteutgifter knytte til investeringsrammene det er gjeve tilsegn om i perioden 2002–2011.

Post 61 Rentekompensasjon kyrkjebygg kan overførast

Husbanken kan gje tilsegn i tråd med romartalsvedtak VIII i Innst. 16 S (2010–2011) på 400 mill. kr i 2011. Løyvinga på 47 mill. kr skal gå til å dekkje renteutgifter knytte til

investeringsrammene det er gjeve tilsegn om i perioden 2005–2010. I tråd med utbetalingsprofilen vil tilsegnna frå investeringsramma i 2011 først kome til utbetaling i 2012 og seinare år.

Kap. 586 Tilskot til omsorgsbustader og sjukeheimspllassar

Post 63 Tilskot til kompensasjon for utgifter til renter og avdrag

Løyvinga skal gå til å dekkje utgifter til renter og avdrag på lån til alle som har fått oppstartstilskot (post 60). Løyvinga er 1 273,7 mill. kr i 2011.

Post 64 Investeringstilskot, kan overførast

Husbanken skal prioritere arbeidet med å skaffe fleire omsorgsbustader og sjukeheimspllassar. Dette er ei viktig oppgåve for regjeringa og Husbanken skal prioritere å delta i styringsgruppa som er etablert mellom dei ulike departementa og etatane for å følgje arbeidet med gjennomføringa av Omsorgsplan 2015.

Departementet viser til at det er vedteke endringar i søknadshandsaminga på tilskotet. Fylkesmannen skal ikkje lenger prioritere kva kommunar som skal få tilskot.

Fordelinga av tilsegnssrammer på fylker og husbankregionar vert oppheva.

Departementet viser til at regjeringa vil følgje utviklinga og vurdere eventuelle tiltak dersom det på bakgrunn av denne endringa oppstår ulikskap i heildøgnstilbodet i kommunane.

Husbanken si rolle i søknadshandsaminga er uendra. Kommunane skal framleis søkje til Husbanken om tilskot. Husbanken skal sikre at krava i retningslinjene for ordninga vert oppfylte. Husbanken skal framleis søkje fagleg råd og bistand frå Fylkesmannen, og skal kontakte Fylkesmannen tidleg i søknadshandsaminga. Husbanken kan nytte den faglege kompetansen til Fylkesmannen for å sikre kvaliteten på prosjekta og mellom anna vurdere spørsmål som gjeld krava i ordninga om at omsorgsplassane skal nyttast til personar med behov for heildøgns omsorg og vere tilrettelagte for bebuarar med demens og kognitiv svikt slik det går fram av Demensplan 2015.

Departementet ber Husbanken om å revidere retningslinjene for investeringstilskotet i tråd med desse endringane i oppgåvene til Fylkesmannen.

Tilsegnssramme for 2011 er på 1 111 mill. kr, som skal bidra til etablering av 2000 omsorgsbustader og sjukeheimspllassar i 2011. Til å dekkje tilsegn gjeve i 2008 og 2009, 2010 og tilsegn frå 2011 som kjem til utbetaling i 2011, vert det gjeve ei løyving på 1 067,4 mill. kr. Tilsegnfullmakta er på 1 587,8 mill. kr i 2011.

Dei maksimale tilskotssatsane er prisjusterte, og er kr 444 400 for omsorgsbustader og kr 666 600 for sjukeheimspllassar, innanfor ein maksimal anleggskostnad på 2,222 mill. kr. Omsyn til miljø og universell utforming skal følgjast opp i samband med tildeling av tilskot.

Departementet viser elles til Prop. 29 S (2010–2011) kor det vart varsla at regjeringa i byrjinga av 2011 vil kome med ein proposisjon til Stortinget om styrking av investeringstilskotet ved å auke tilskotsutmålinga.

Helsedirektoratet skal utarbeide ei samla årsmelding for Omsorgsplan 2015 som investeringstilskotet er ein del av. Departementet føreset at Husbanken utarbeider sin del av denne årsmeldinga i samarbeid med Helsedirektoratet, og at Husbanken her, i tillegg til å gje ei oversikt over tilstanden i ordninga også analyserer utviklinga.

Husbankens ordinære kvartalsvise rapportering skal for investeringstilskotet mellom anna inkludere oversikt over brukargruppar (føremålet med bueininga) og oversikt over aldersgrupper, i tillegg til hovudtala fordelt på fylke og heile landet samla. Dei viktigaste tala kan også illustrerast med figurar.

Departementet viser til at Husbanken særskilt skal rapportere månadleg på ordninga til Helse- og omsorgsdepartementet og Kommunal- og regionaldepartementet innan fem virkedagar den påfølgjande månaden. Husbanken skal nytta malen i vedlegg 5, og gjere naudsynte endringar i malen i tråd med slik ordninga til ei kvar tid er utforma.

Husbanken må samstundes i lys av dei nye endringane finne ein god måte for å samanlikne gamle og nye tal i vurderinga av måloppnåing. Departementet ber også om at Husbanken har høg merksemd på einskildbestillingar på statistikk og analyser utover dei andre rapporteringane.

Kap. 2412 Husbanken

Post 1 Driftsutgifter

Husbanken skal ha ein effektiv administrasjon. Prioriteringane som vert gjevne gjennom tildelingsbrevet skal i størst mogleg grad reflektere ressursbruken på administrasjonsbudsjettet.

Stortinget har vedteke ei løyving på 320,2 mill. kr i 2011.

Post 21 Spesielle driftsutgifter (ny post)

Stortinget har vedteke ei løyving på 15 mill. kr i 2011. Løyvinga skal nyttast til forsking, utvikling og kunnskapsformidling innanfor bustadsosiale tema og kvalitetsområde som miljø, energi og universell utforming. Departementet ber om at inntil 2 mill. kr vert sett av til utgreiing av måtar å forbetre dagens leigemarknadsstatistikk, jf. omtale under arbeidsmål 1.1.

Departementet viser til at posten ikkje har stikkord "kan overførast" Det betyr at løyvinga i sin heilskap må utbetalast i 2011. I tråd med løyvingsreglementet kan inntil fem prosent av løyvinga overførast til neste budsjettår.

Post 45 Større utstyrskjøp og vedlikehald

Stortinget har vedteke ei løyving på 16 mill. kr.

Utlånsverksemda i Husbanken

Husbanken er gjeve ei låneramme på 15 mrd. kr i 2011, jf. romartalsvedtak IV i Innst. 5 S (2010–2011).

Startlånet er eit godt verkemiddel for unge og vanskelegstilte på bustadmarknaden, slik at dei òg kan skaffe seg ein eigen bustad. Startlånet skal derfor prioriterast innanfor låneramma i 2011. Grunnlånet skal fremje kvalitetar som universell utforming og miljø, både gjennom utbetring av eksisterande bustader og bygging av nye. Husbanken skal vurdere barnehagedekninga grundig og gjere ei grundig risikovurdering før det vert gjeve lån til private aktørar, spesielt i kommunar med full barnehagedekning.

Husbanken har over tid hatt låge tap på sine utlån. Frå og med 2010 er det oppretta ein eigen post som skal dekkje tap på utlånsverksemda. Kravet om realistisk budsjettering gjeld òg for denne posten. Departementet ber Husbanken om å følgje med tapsutviklinga på alle låneordningar, jf. styringsparameter og rapporteringskrav under målet om effektiv løysing av forvaltnings- og driftsoppgåver. Husbanken må varsle umiddelbart dersom ein ser ei uønskt utvikling. Jamfør omtale under kap. 581, post 75 kan Husbanken vurdere om det unntaksvis for nokre kommunar kan vere aktuelt å setje av midlar til tapsfond for startlån. Det skal i så fall først vere ein grundig gjennomgang av låneporteføljen i kommunen.

Departementet viser til at det har vore høg aktivitet på utlånsverksemda i Husbanken i 2009 og 2010. Departementet ber derfor Husbanken ha fokus på låneaktiviteten i 2011. Husbanken må rapportere umiddelbart til departementet dersom det skjer store endringar i låneaktiviteten i forhold til tidlegare år. Det må særskilt rapporterast på situasjonen per medio april 2011.

Fastsetting av flytande og faste renter i Husbanken

Departementet viser til at det frå og med 2010 har vorte endringar i fastsetting av flytande og faste renter i Husbanken. Ny fastrente i Husbanken trer i kraft ein månad etter avslutta observasjonsperiode. Fastrentene frå 1. januar 2011 er berekna ut frå observasjonar i november 2010. Frå og med 2011 må kundane i Husbanken med bindande verknad bestemme seg 24 dagar etter avslutta observasjonsperiode. Ved vidareføring av fastrenteavtaler må kundane også bestemme seg innan 24 dagar etter avslutta observasjonsperiode.

Frå 1. juli 2011 skal dei årlege nominelle rentene ut frå terminstrukturen i Husbanken verte avrunda med tre desimalar mot tidlegare ein desimal. Departementet viser til at renteberekninga frå 1. desember 2010 vert gjort ut frå talet kalenderdagar mellom kvar innbetaling (365 faktiske rentedagar). Når innbetalingar avvik frå avtalt terminstruktur

skal dei nominelle perioderentene i samhøve med opphavleg avtalt terminstruktur nyttast.

Departementet viser til omtale i tillegg til tildelingsbrev av 2. juli 2010 for føringar om berekning av over- og underkurs og overgang mellom faste og flytande renter.

Departementet arbeider med å fastsetje ei forskrift om rente- og avdragsvilkår i Husbanken. Departementet vil etablere ei arbeidsgruppe med Finansdepartementet og Husbanken, og ber om at Husbanken prioriterer deltaking i dette arbeidet.

Andre ordningar

Tilskot til studentbustader

Kunnskapsdepartementet vil i eit eige tildelingsbrev gje løyving til tilskotsordninga og føringar for arbeidet som Husbanken gjer med studentbustader.

IV KALENDER FOR STYRINGSDIALOGEN OG PLAN FOR RAPPORTERING

Styringsdialogen mellom Husbanken og departementet består hovudsakleg av styringsmøte og rapportering på mål og resultat for bestemte periodar. Departementet vil i 2011 kalle inn til kvartalsvise styringsmøte. Møta vil verte haldne annankvar gang hjå departementet og etaten. Departementet ber Husbanken om å arrangere eit av styringsmøta på eit av regionkontora. Departementet vil i tillegg kalle inn til eit strategimøte, og vil i samråd med etaten finne tidspunkt for eit slikt møte.

Departementet ber om at Husbanken sender inn ei månadleg rapportering på alle budsjettpostar som viser status på forbruk og aktivitet. Husbanken skal gje ei oversikt over kva som er utbetalt og gje tilsegn om på kvar post, jf. mal i vedlegg 3.

Husbanken må i tillegg gje ei forklaring ved avvik. Rapporteringa skal sendast elektronisk saman med kopi av kassarapportane til departementet ved Bustad- og bygningsavdelinga, Økonomi- og etatsstyringsseksjonen seinast den 18. påfølgjande månad, jf. fristar i vedlegg 2. I tillegg skal Husbanken sende inn ei månadleg rapportering på bustøtta og investeringstilskotet seinast innan fem virkedagar den påfølgjande månaden, jf. omtale under budsjettpostane og mal i vedlegg 4 og 5.

Husbanken skal oversende rapportering i framkant av styringsmøta. Fristar kjem fram av kalenderen for styringsdialogen i vedlegg 2. Husbanken skal i rapporteringa gje ei vurdering av måloppnåing, og forklare eventuelle avvik. Det skal rapporterast på satsingsområda, hovud- og arbeidsmåla, styringsparametrar og anna rapporteringskrav. Vedlegg 1 har ei oversikt over styringsparametrane. I tillegg er det rapporteringskrav i kapittel I Mål og resultat for 2011. Departementet ber Husbanken om å merke seg at dette ikkje er ei uttømmande liste over kva som vil vere føremålstenleg for Husbanken å rapportere på. Departementet legg opp til at rapporteringa for 1. og 3. kvartal kan vere noko mindre omfattande og hovudsakleg knytt til styringsparametrane, dei konkrete

rapporteringskrava og status på budsjett og rekneskap. Rapporteringa for 2. og 4. kvartal (halvårsrapporteringa) må vere meir omfattande og gje ei grundig vurdering av måloppnåing på alle område. Departementet ber om at rapporteringa er fordelt på kjønner dette er relevant. Husbanken må synleggjere korleis tiltak på relevante felt verkar for, og vert fordelt mellom kjønna.

Departementet viser til omtale av FoU under kapittel II Andre føringar frå departementet. Husbanken skal kvartalsvis gje ei oversikt og ei kort beskriving av forskings- og utgreiingsprosjekt som har fått tilskot frå Husbanken (inkludert kva post). I oversikta over prosjekta må det kome fram status på oppdraget (sett i gang, kunngjort, planlagt), kva oppdraget går ut på (tema/føremål), kven som skal gjennomføre oppdraget, pris og tidspunkt for når det skal vere ferdig. Det må også gå fram kor stor del av kapittel 2412, post 21 som er høvesvis bunde (inngått avtale om), kunngjort, planlagt eller ikkje avklart.

Departementet viser til at Husbanken skal dokumentere årlege risikovurderingar på eit overordna nivå inkludert risikoreduserande tiltak, jf. omtale under kap. II Andre føringar frå departementet. Husbanken skal oppdatere risikovurderingane i rapporteringa til alle styringsmøta. Ved avvik på viktige politiske og forvaltningsmessige område skal Husbanken rapportere til departementet umiddelbart. Risikobiletet, inkludert endringar, skal vere fast tema på styringsmøta.

Rapportering på mål og resultat (inkludert oppdaterte risikovurderingar), FoU-oppdrag og gjennomgang av referat og oppfølgingspunkt frå førre møte er faste punkt på dagsordenen på styringsmøta. Andre saker som ein av partane ønskjer å ta opp på styringsmøta skal som hovudregel meldast inn til den andre parten minst to veker i framkant av møtet. Det skal i slike tilfelle følgje med eit notat som beskriv saka, inkludert eit forslag til konklusjon.

Departementet ber Husbanken fortsetje å bidra i arbeidet med å utvikle styringsparametrar som kan gje eit føremålstenleg bilete på måloppnåinga. Dersom Husbanken har innspel er det fint om dei vert oversendte innan 1. oktober 2011.

Husbanken skal utarbeide ei årleg framstilling av arbeidet sitt. Den førebelse årsmeldinga for 2010 skal vere departementet i hende seinast 10. februar 2011. Endeleg årsmelding skal oversendast departementet innan 31. mars 2011. Departementet vil syte for at ein kopi av årsmeldinga vert oversendt til Riksrevisjonen. Departementet ber om at all korrespondanse Husbanken har med Riksrevisjonen vert sendt med kopi til departementet.

Budsjettarbeidet går over heile året. I tillegg til den månadlege statusrapporteringa skal Husbanken gje innspel til departementet til dei ulike budsjettrundane gjennom året. Tentative fristar kjem fram av vedlegg 2. Departementet vil kome tilbake til endelege fristar og opplegg for innspel i eigne brev.

Husbanken kan også verte bedd om bidrag og bistand utover det ordinære budsjettarbeidet og verksemdsrapporteringa. Dette kan mellom anna gjelde svar til Stortinget, i arbeid med meldingar og proposisjonar til Stortinget, og ved einskildsaker.

Departementet viser til vedlegg 8 om felles retningslinjer for offentlege verksemder. Alle fellesføringar skal følgjast opp innanfor budsjetttrammene for 2011.

V RELEVANTE DOKUMENT

- Prop. 1 S (2010–2011) *Kommunal- og regionaldepartementet*, jf. Innst. 16 S (2010–2011) og Innst. 5 S (2010–2011)
- Prop. 1 S (2010–2011) *Statsbudsjettet 2011 (Gul bok)*
- Meld. St. 1 *Nasjonalbudsjettet 2011*, jf. Innst. 2 S (2010–2011)
- Prop. 1 S (2010–2011) *Arbeidsdepartementet*
- Prop. 1 S (2010–2011) *Helse- og omsorgsdepartementet*
- Prop. 1 S (2010–2011) *Justis- og politidepartementet*
- Prop. 1 S (2010–2011) *Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet*
- Prop. 1 S (2010–2011) *Miljøverndepartementet*
- Prop. 1 S (2010–2011) *Kunnskapsdepartementet*
- Prop. 1 S (2010–2011) *Fornyings-, administrasjons og kyrkjedepartementet*
- Prop. 1 S (2010–2011) *Olje- og energidepartementet*
- St.prp. nr. 11 (2008–2009) *Ei styrkt bustøtte*
- Ot.prp. nr. 6 (2008–2009) *Om lov om Husbanken*
- St.meld. nr. 25 (2005–2006) *Mestring, muligheter og mening – Framtidas omsorgsutfordringer*
- Reglementet for og føresegnehene om økonomistyring i staten
- Hovudinstruks om verksemd- og økonomistyring i Husbanken
- Rettleiar frå Senter for statlig økonomistyring om evaluering av statlege tilskotsordningar

Med helsing

Liv Signe Navarsete

Vedlegg:

1. Opplegg for mål- og resultatstyring i 2011
2. Kalender for styringsdialogen i 2011
3. Mal for månadleg rapportering
4. Mal for månadleg rapportering på kap. 580, post 70 Bustøtte
5. Mal for månadleg rapportering på kap. 586, post 64 Investeringstilskot
6. Budsjettfullmakter
7. Personalfullmakter
8. Felles retningslinjer for offentlige verksemder
9. Rettleiar for rapportering på likestilling

Kopi til:

Arbeidsdepartementet
Barne- likestillings- og inkluderingsdepartementet
Finansdepartementet
Fornyings- administrasjons- og kirkedepartementet
Helse- og omsorgsdepartementet
Husleietvistutvalget
Justis- og politidepartementet
Kunnskapsdepartementet
Miljøverndepartementet
Riksrevisjonen
Statens bygningstekniske etat

Vedlegg 1: Opplegg for mål- og resultatstyring i 2011

Styringsparametrane i tabellen nedanfor vil vere eit viktig grunnlag for kvartalsrapporteringa Husbanken skal levere i framkant av styringsmøta.

Departementet viser òg til rapporteringskrava under kvart arbeidsmål, sjå kapittel II Mål og resultat for 2011.

MÅL OG RESULTAT I 2011	HYPPIGHEIT/ TIDSPUNKT
Arbeidsmål 1.1: God informasjon om og balansert lovregulering av bustadsektoren	
<i>Styringsparametrar</i>	
Talet på krav om utkasting, gjennomførte utkastingar og tvangssal.	Kvartalsvis
Delen av hushald som eiger og leiger bustaden sin.	Kvartalsvis
Talet på fullførte bustader.	Kvartalsvis
Talet på fullførte bustader per 1000 innbyggjar.	Kvartalsvis
Den realdisponerte inntekta til hushald.	Kvartalsvis
Delen av arbeidsaktive personar.	Kvartalsvis
Delen av arbeidsledige på landsbasis.	Kvartalsvis
Utviklinga av den gjennomsnittlege utlånsrenta.	Kvartalsvis
Talet på bustader som har meir enn 90 pst. lånefinansiering frå Husbanken.	Kvartalsvis
Talet på bustader i burettslag som er husbankfinansierte utan sikringsordning.	Årleg
Arbeidsmål 1.2: God finansiering av bustader i heile landet	
<i>Aktuelle indikatorar</i>	
Spareraten til hushald.	Kvartalsvis
Utviklinga i byggjekostnader.	Kvartalsvis
Gjennomsnittspris på brukte bustader.	Kvartalsvis
Talet på påbegynte bustader.	Kvartalsvis
Utviklinga i leigeprisar.	Kvartalsvis
Gjennomsnittspris på nye bustader.	Årleg
Arbeidsmål 2.1: Auka førebygging og avskaffing av bustadløyse	
<i>Styringsparametrar</i>	
Talet på husstandar som oppheld seg i mellombelse butilbod.	Årleg (KOSTRA)
Talet på husstandar som oppheld seg i mellombelse butilbod i meir enn 3 månadar.	Årleg (KOSTRA)
Kravet er at ingen skal opphalde seg i mellombelse butilbod i meir enn 3 månadar.	
Talet på husstandar som har budd på nattheim.	Årleg (KOSTRA)
Bruken av korttidskontraktar i kommunane.	Årleg (KOSTRA)
Talet på samarbeidsavtalar mellom kommunar og forvalningsinstansar, medrekna kriminalomsorga og helseføretaka knytt til rus og psykiatri.	Kvartalsvis
Talet på utviklingstiltak som er sett i gang for bustadlause, medrekna tiltak for bustadlause med barn.	Kvartalsvis
Talet på utviklingstiltak som har ført til etablerte langtidstiltak for bustadlause.	Årleg
Talet på gjennomførte arrangement for kompetanseoppbygging og erfaringsutveksling om bustadløyse.	Kvartalsvis

Arbeidsmål 2.2: Auka bustadsosial kompetanse i kommunane***Styringsparametar***

Del av bustadsosialt kompetansetilskot som går til kommunar.	Kvartalsvis
Talet på arrangement som Husbanken har ansvaret for og som har mål om å auke den bustadsosiale kompetansen i kommunane.	Kvartalsvis
Talet på kommunar som har delteke på dei bustadsosiale arrangementa som Husbanken har hatt ansvar for.	Kvartalsvis
Talet på kommunar som har sett i gang bustadsosiale utviklingstiltak.	Kvartalsvis
Talet på kommunar som har etablert og vedteke bustadsosiale handlingsplanar i kommunestyret.	Kvartalsvis
Talet på deltakarar frå kommunane i bustadsosialt studium.	Årleg

Arbeidsmål 2.3: Auka bustadsosial aktivitet i kommunane***Styringsparametar***

Bruken av verkemidla fordelt på målgrupper og kommunetype.	Kvartalsvis
Tal på tilsegn om tilskot til utelegebustader.	Kvartalsvis
Del av tilsegn gjeve til utelegebustader fordelt etter utbetalingsår.	Kvartalsvis
Delen av tilsegnsramma for bustadtilskotet avsett til utelegebustader som er nytta.	Kvartalsvis
Kravet er at gjeldande ramme vert fullt ut nytta.	
Tal på gjevne tilsegn om grunnlån til utelegebustader til vanskelegstilte.	Kvartalsvis
Del av tilsegn gjeve til utelegebustader frå grunnlån fordelt etter utbetalingsår.	Kvartalsvis
Tal på bustadtilskot til utelegebustader fordelt på tiltak (nybygging, kjøp, utbetring)	Kvartalsvis
Tal på bustader som har fått tilsegn om bustadtilskot til utelegebustader fordelt etter intervall for tilskotsutnmåling (fordelt etter intervall på fem prosentpoeng).	Kvartalsvis
Tal på tilskot til utelegebustader fordelt på målgrupper	Kvartalsvis
Tal på utbetalte startlån fordelt etter låneutmåling og type husstand.	Kvartalsvis
Tal på utbetalte bustadtilskot til etablering.	Kvartalsvis
Tal på husstandar som mottek bustøtte (hovudtabellen for bustøtte for aktuell periode).	Kvartalsvis
Turnoverdelen i bustøtta.	Kvartalsvis
Talet på klagar i bustøtta (fordelt på årsak og anna statistikk for husstanden).	Kvartalsvis
Avslagsdelen i startlånsordninga (delt på relevante grupper).	Kvartalsvis
Avslagsdelen i bustøtta (delt på relevante grupper).	Kvartalsvis
Avslagsdelen på bustadtilskot til utelegebustader.	Kvartalsvis
Utviklinga i buutgiftsbelastninga av bustøttemottakarane.	Kvartalsvis
Delen av startlånet som nyttast saman med bustøtta og/eller bustadtilskot til etablering.	Kvartalsvis
Talet på utelegebustader som kommunane disponerer. Kravet er at talet skal auke frå førre rapporteringsår.	Årleg (KOSTRA)
Talet på personar som står på venteliste for kommunal bustad (delt på brukargruppe).	Årleg (KOSTRA)
Avslagsdelen på kommunal bustad.	Årleg (KOSTRA)
Nettotilvekst av kommunalt disponerte bustader. Kravet er at det skal vere ein nasjonal auke i talet på kommunalt disponerte bustader samanlikna med førre rapporteringsår.	Årleg (KOSTRA)

Arbeidsmål 4.1: Auka tal på miljøvenlege bustader og bygg***Styringsparametar***

Godkjente bustader med miljø-/energikvalitetar for grunnlån til einskildpersonar, spesifisert på type kvalitet.	Kvartalsvis
Bustadprosjekt til vanskelegstilte som har miljø-/energikvalitetar for grunnlån til	Kvartalsvis

kommunale utlegebustader, spesifisert på type kvalitet.	
Prosjekt som har fått kompetansetilskot til berekraftig bustad- og byggkvalitet med mål om å fremje miljø-/energikvalitetar i bustader og bygg, spesifisert på type kvalitet. Det skal gå fram kor stor prosentdel av tilskotet som har gått til miljøtiltak.	Kvartalsvis
Talet på intensjonsavtalar med mål om fleire miljøvenlege bustader og bygg. Kravet er at det skal vere eit aukande tal samanlikna med 2009.	Kvartalsvis
Arbeidsmål 4.2: Auka tal på universelt utforma bustader, bygg og uteområde	
Styringsparametrar	
Delen av godkjente bustader etter kvalitetar for universell utforming.	Kvartalsvis
Delen av bustadprosjekt til vanskelegstilte etter kvalitetar for universell utforming for grunnlån til kommunale utlegebustader.	Kvartalsvis
Talet på prosjekt som har fått kompetansetilskot til berekraftig bustad- og byggkvalitet til å fremja universell utforming.	Kvartalsvis
Talet på prosjekt som har fått tilsegn til prosjektering og bygging av heis.	Kvartalsvis
Tal på besökande på nettstaden "Universell utforming av bustad og bygg" på Husbankens eigne nettsider.	Kvartalsvis
Arbeidsmål 4.3: Fleire stader med god byggjeskikk og godt bumiljø	
Styringsparametrar	
Prosjekt med mål om god byggjeskikk og bumiljø som har fått kompetansetilskot til berekraftig bustad- og byggkvalitet	2. kvartal
Talet på bustader som vert omfatta av områdelyft	Årleg
Grunnlagsdata for rapportering av Groruddalsatsinga	Årleg
Open, brukarvenleg og velfungerande forvaltning av verkemiddel	
Styringsparametrar	
Delen av kommunar/brukarar som er nøgd med rettleiinga frå Husbanken	Årleg
Delen av kommunar/brukarar som er nøgd med informasjon og tilgangen i Husbanken	Årleg
Aktivitet på nettstadene til Husbanken	Kvartalsvis
Effektiv løysing av forvaltnings- og driftsoppgåver	
Styringsparametrar	
Gjeve tilsegn og utbetalte tilsegn på tilskotspostane.	Kvartalsvis
Sakshandsamingstid for alle sakstypar.	Kvartalsvis
Talet på klagesakar for alle sakstypar.	Kvartalsvis
Tap fordelt på låneordningane.	Kvartalsvis
Driftskostnader per årsverk.	Årleg

Vedlegg 2: Kalender for styringsdialogen i 2011

Månad	Rapportering/møte	Tidspunkt
Januar	Rapportering for desember kap./post 580.70 og 586.64 Innspel til statsrekneskapen for 2010*	5 virkedagar 14. januar*
Februar	Rapportering for januar kap./post 580.70 og 586.64 Rapportering for 3. tertial og førebels årsmelding 2010 og FoU-oversikt Rapportering for januar, inkl. kopi av kassarapport	5 virkedagar 10. februar 18. februar
Mars	Innspel til tilleggsloeyingar og omprioriteringar (RNB)* Rapportering for februar kap./post 580.70 og 586.64 Styringsmøte. Tema er mellom anna årsmelding og årsrekneskapen 2010 Rapportering for februar, inkl. kopi av kassarapport Endeleg årsmelding for 2010	1. mars* 5 virkedagar 8. mars 18. mars 31. mars
April	Rapportering for mars kap./post 580.70 og 586.64 Rapportering for mars, inkl. kopi av kassarapport	5 virkedagar 18. april
Mai	Rapportering for 1. kvartal 2011 og FoU-oversikt Rapportering for april kap./post 580.70 og 586.64 Innspel til førsteutkast til Prop. 1 S (2011–2012) Rapportering for april, inkl. kopi av kassarapport Styringsmøte. Tema er m.m. rapporteringa for 1. kvartal	2. mai 5 virkedagar 13. mai* 18. mai 20. mai
Juni	Rapportering for mai kap./post 580.70 og 586.64 Rapportering for mai, inkl. kopi av kassarapport	5 virkedagar 18. juni
Juli	Rapportering for juni kap./post 580.70 og 586.64 Rapportering for juni, inkl. kopi av kassarapport	5 virkedagar 18. juli
August	Rapportering for juli kap./post 580.70 og 586.64 Utkast til Prop. 1 S (2011–2012) vert lagt fram for HB for merknader/oppdatering av rapportering på aktivitet Rapportering for 2. kvartal 2011 og FoU-oversikt Rapportering for juli, inkl. kopi av kassarapport Styringsmøte. Tema er m.a. rapporteringa for 2. kvartal	5 virkedagar 10. august* 15. august 18. august 30. august
September	Rapportering for august kap./post 580.70 og 586.64 Rapportering for august, inkl. kopi av kassarapport Innspel til nysalderinga i haustsesjonen*	5 virkedagar 18. september 23. september*
Oktober	Rapportering for september kap./post 580.70 og 586.64 Rapportering for september, inkl. kopi av kassarapport Rapportering for 3. kvartal 2011 og FoU-oversikt	5 virkedagar 18. oktober 31. oktober
November	Rapportering for oktober kap./post 580.70 og 586.64 Styringsmøte. Tema er m.a. rapporteringa for 3. kvartal Innspel til innsparingstiltak (2013-budsjettet)* Innspel til nye store satsingar (2013-budsjettet)* Rapportering for oktober, inkl. kopi av kassarapport	5 virkedagar 15. november 15. november* 15. november* 18. november
Desember	Rapportering for november kap./post 580.70 og 586.64 Rapportering for november, inkl. kopi av kassarapport Innspel til konsekvensjustering (2013-budsjettet)*	5 virkedagar 18. desember 20. desember*

*Dette er en tentativ frist. Endeleg frist vert gjeve i eige brev på eit seinare tidspunkt.

Vedlegg 3: Mall for månedleg rapportering

Rapportering skal sendast elektronisk til Økonomi- og etatstyringsseksjonen i Bustad- og bygningsavdelinga seinast den 18. påfølgende månad, jf. fristar i vedlegg 2.

Alle beløp er i 1 000 kr

Kap-/post	Tekst	Overført fra 2010	Saldoet budgett 2011	Nyansending 2011	Disponibel leping	Rammeperiode per m.m. 2011	Pst. brukt	Tilsegramma	Gjenværende tilsegn per xx.mars 2011	Pst. brukt
552.72	Nasjonale tiltak for regional utvikling									
580.70	Bustad-, overslagsstyring		3 830 000		3 830 000					
581.61	Husleigetilkot til Oslo kommune		4 500		4 500					
581.74	Tilkot til bustad-, by- og områdetilkot, kan overførst			46 000		46 000				
	Groruddalen			43 000						
	Bergen			3 000						
581.75	Tilkot til etablering og tilpassing av bustadtilpassing i egen bustad		399 600		399 600					
	utgjøring og prosjektering av bustader som skal dekke spesielle behov									
	tilstandsundersøkelse av bustader, sammeier og liknende									
	prosjektering og innestyring i helse									
	topp i øst startlin									
581.76	Tilkot til utlegebustader, kan overførst		428 800		428 800					
581.77	Kompetansetilkot til berekning av byggkvalitet, kan overførst		20 800		20 800					
581.78	Bustadcosats kompetansetilkot, kan overførst		72 100		72 100					
582.60	Rentekompensasjon - skule- og symlønntillegg, kan overførst		673 000		673 000					
582.61	Rentekompensasjon - krykkedrag, kan overførst		47 000		47 000					
586.63	Tilkot til kompensasjon for ungifter til renter og avdrag		1 273 700		1 273 700					
586.64	Investeringstilkot, kan overførst		1 067 400		1 067 400					
2412.1	Driftsgifter		320 200		320 200					
2412.21	Spesielle driftsgifter		15 000		15 000					
2412.45	Større utstyrstransferringar og vedlikehald, kan overførst		16 000		16 000					
2412.71	Tap på utlånsverksemid		20 000		20 000					
2412.72	Rentestønad		16 000		16 000					
2412.90	Lån fra Husbanken, overslagsstyring		14 117 600		14 117 600					
	Sum		22 367 700		-	22 367 700			19 010 900	

Kap-/post	Tekst	Saldoet budgett 2011	Nyansending 2011	Disponibel leping	Rammeperiode per m.m. 2011	Pst. tent inn
5312.1	Gebyr r.n.m.	15 500			15 500	
5312.11	Tilfeldige inntekter	500			500	
5312.90	Averdag	9 225 200			9 225 200	
5615.80	Renter	4 163 400			4 163 400	
	Sum	13 404 600			13 404 600	

Vedlegg 4: Mal for månedleg rapportering på kap. 580, post 70 Bustøtte

Rapportering skal sendast elektronisk til Økonomi- og etatstyringsseksjonen i Bustad- og bygningsavdelinga seinast innan fem virkedagar påtølgjande månad, jf. tristar i vedlegg 2.

	1. juli 2009 (hele året)	2010 (hele året)	januar	februar	mars	april	mai	juni	juli	august	september	oktober	november	desember
Antall husstander som mottok bustøtte *														
Av disse:														
Ung uføre														
Uføre for øvrige														
Eldre														
Husstander med midlertidige trygdeytelser														
Husstander uten trygdeytelser														
Gjennomsnittlig husstandsintekt per år (1 kr)														
for enslige														
for husstander med flere personer														
Gjennomsnittlig bustøtte per måned (1 kr)														
for enslige														
for husstander med flere personer														
Gjennomsnittlig bustøtte per måned (1 kr)														
for enslige														
for husstander med flere personer														

* dvs. utbetaling i januar (vedtak desember) skal rapporterast innan fem virkedagar i februar

**Vedlegg 5: Mal for månadleg rapportering på kap. 586, post 64
Investeringstilskot**

Rapportering skal sendast elektronisk til Seksjon for omsorg i Kommunetenesteavdelinga, HOD og til Økonomi- og etatsstyringsseksjonen i Bustad- og bygningsavdelinga, KRD seinast innan fem virkedagar påfølgjande månad, jf. fristar i vedlegg 2.

Status per dd.mm.2011

	Måltall ¹	Boenheter	Boenheter	Tilsagn i	Boenheter med	Annulerte
		med søknad i alt ²	med tilskott i alt ³	prosent av måltall ⁴	utbetalet tilskott i alt ⁵	boenheter i alt ⁶
Hele landet	12 000	0	0	0,0	0	0
Fylke:						
. Østfold	700			0,0		
. Oslo og Akershus	2 500			0,0		
. Hedmark	530			0,0		
. Oppland	500			0,0		
. Buskerud	640			0,0		
. Vestfold	590			0,0		
. Telemark	440			0,0		
. Aust-Agder	280			0,0		
. Vest-Agder	420			0,0		
. Rogaland	950			0,0		
. Hordaland	1 180			0,0		
. Sogn og Fjordane	300			0,0		
. Møre og Romsdal	650			0,0		
. Sør-Trøndelag	700			0,0		
. Nord-Trøndelag	360			0,0		
. Nordland	660			0,0		
. Troms Romsa	410			0,0		
. Finnmark Finnmark	190			0,0		

Merknader til tabellen

- 1) Måltall for antall boenheter i fylket innen 2015
- 2) Totalt antall boenheter det er levert inn søknad om
- 3) Totalt antall boenheter godkjent for tilskott av Husbanken
- 4) Andel av måltallet som er godkjent for tilskott
- 5) Totalt antall boenheter som er ferdigstilt og der tilskuddet er utbetaalt
- 6) Totalt antall boenheter der søknaden er annulert, enten av søker selv eller av Husbanken

Investeringstilskudd: Mottatte søknader, 01.04.2008 - dd.mm.2011

	Omsorgs- Boenheter i alt boliger	Sykehjems- plasser	Fellesareal
Hele landet	0	0	0
Fylke:			
· Østfold			
· Akershus			
· Oslo			
· Hedmark			
· Oppland			
· Buskerud			
· Vestfold			
· Telemark			
· Aust-Agder			
· Vest-Agder			
· Rogaland			
· Hordaland			
· Sogn og Fjordane			
· Møre og Romsdal			
· Sør-Trøndelag			
· Nord-Trøndelag			
· Nordland			
· Troms Romsa			
· Finnmark Finnmark			

Investeringstilskudd: Tilsagn, 01.04.2008 - dd.mm.2011

	Omsorgs- Boenheter i alt boliger	Sykehjems- plasser	Fellesareal
Hele landet	0	0	0
Fylke:			
· Østfold			
· Akershus			
· Oslo			
· Hedmark			
· Oppland			
· Buskerud			
· Vestfold			
· Telemark			
· Aust-Agder			
· Vest-Agder			
· Rogaland			
· Hordaland			
· Sogn og Fjordane			
· Møre og Romsdal			
· Sør-Trøndelag			
· Nord-Trøndelag			
· Nordland			
· Troms Romsa			
· Finnmark Finnmark			

Investeringstilskudd: Utbetalte saker, 01.04.2008 - dd.mm.2011

	Omsorgs- Boenheter i alt boliger	Sykehjems- plasser	Fellesareal
Hele landet	0	0	0
Fylke:			
· Østfold			
· Akershus			
· Oslo			
· Hedmark			
· Oppland			
· Buskerud			
· Vestfold			
· Telemark			
· Aust-Agder			
· Vest-Agder			
· Rogaland			
· Hordaland			
· Sogn og Fjordane			
· Møre og Romsdal			
· Sør-Trøndelag			
· Nord-Trøndelag			
· Nordland			
· Troms Romsa			
· Finnmark Finnmark			

Investeringstilskudd: Mottatte søknader, 01.01.2011 - dd.mm.2011

	Boenheter i alt boliger	Omsorgs- plasser	Sykehjems- plasser	Fellesareal
Hele landet	0	0	0	0
Fylke:				
· Østfold				
· Akershus				
· Oslo				
· Hedmark				
· Oppland				
· Buskerud				
· Vestfold				
· Telemark				
· Aust-Agder				
· Vest-Agder				
· Rogaland				
· Hordaland				
· Sogn og Fjordane				
· Møre og Romsdal				
· Sør-Trøndelag				
· Nord-Trøndelag				
· Nordland				
· Troms Romsa				
· Finnmark Finnmark				

Investeringstilskudd: Tilslagn, 01.01.2011 - dd.mm.2011

	Boenheter i alt boliger	Omsorgs- plasser	Sykehjems- plasser	Fellesareal
Hele landet	0	0	0	0
Fylke:				
· Østfold				
· Akershus				
· Oslo				
· Hedmark				
· Oppland				
· Buskerud				
· Vestfold				
· Telemark				
· Aust-Agder				
· Vest-Agder				
· Rogaland				
· Hordaland				
· Sogn og Fjordane				
· Møre og Romsdal				
· Sør-Trøndelag				
· Nord-Trøndelag				
· Nordland				
· Troms Romsa				
· Finnmark Finnmark				

Investeringstilskudd: Utbetalte saker, 01.01.2011 - dd.mm.2011

	Boenheter i alt boliger	Omsorgs- plasser	Sykehjems- plasser	Fellesareal
Hele landet	0	0	0	0
Fylke:				
· Østfold				
· Akershus				
· Oslo				
· Hedmark				
· Oppland				
· Buskerud				
· Vestfold				
· Telemark				
· Aust-Agder				
· Vest-Agder				
· Rogaland				
· Hordaland				
· Sogn og Fjordane				
· Møre og Romsdal				
· Sør-Trøndelag				
· Nord-Trøndelag				
· Nordland				
· Troms Romsa				
· Finnmark Finnmark				

Vedlegg 6: Budsjettfullmakter

BUDSJETTFULLMAKTER FOR KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTETS UNDERLIGGENDE VIRKSOMHETER I 2011

Budsjettfullmaktene er ajourført i henhold til endringer i Bevilningsreglementet vedtatt av Stortinget 26. mai 2005, og i henhold til bevilningsreglementet vedtatt i kgl. res av 2. desember 2005.

Med hjemmel i denne resolusjonen har Finansdepartementet i Rundskriv R-110/2005 av 5. desember 2005 fastsatt departementenes fullmakter til å gjøre unntak fra enkelte av bevilningsreglementets hovedprinsipper. I tillegg er det redegjort for fullmakter som ikke delegeres til departementene, men som åpner for at departementene kan søke om samtykke fra Finansdepartementet i enkeltsaker, jf. punkt 3 i rundskrivet.

Lenken til Finansdepartementets rundskriv er:

http://www.regjeringen.no/upload/kilde/fin/rus/2002/0013/nb_/pdfv/266362-r-110_2005.pdf

1. Nettobudsjettering ved utskifting av utstyr

Inntekter fra salg av bruktt utstyr kan nettoføres på post 1 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter, med inntil 5 pst. av bevilgningen på den aktuelle posten.

Salgsinntektene må skrive seg fra utskiftninger som er ledd i en rutinemessig fornyelsesprosess. I praksis vil dette gjelde inntekter fra salg av utstyr som er av en slik art at det ved anskaffelsen skal dekkes under post 1 Driftsutgifter. Inntekter fra salg av utstyr som etter sin art skal dekkes under post 45 Større utstyrssanskaffelser og vedlikehold må derimot bruttoføres på vanlig måte.

Salgsinntektene skal føres til kredit på underpost 1-21 og på underpost 21-21. Føringen må gjøres slik at det er mulig å kontrollere at grensen på 5 pst. ikke overskrides.

Husbanken gis fullmakt for 2011 til nettobudsjettering ved utskifting av utstyr.

2. Fullmakt til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret

Hovedregelen i den nye § 6 første ledd første setning er at staten bare kan pådras forpliktelser som først skal dekkes etter utløpet av budsjettåret når Stortinget har gitt særlig samtykke til dette. Etter samme paragraf, annet ledd, kan Kongen likevel på visse vilkår gi bestemmelser om adgang til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.

Med hjemmel i kongelig resolusjon av 2. desember 2005 gis departementene fullmakt til å samtykke i at det inngås leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret på følgende vilkår:

- a) Leieavtalene og avtalene om kjøp av tjenester må gjelde den ordinære driften av statlige virksomheter.
- b) Utgiftene i forbindelse med avtalene må kunne dekkes innenfor et uendret bevilgningsnivå på vedkommende budsjettpost i hele avtaleperioden.
- c) For alle avtaler utover ett år må behovet for oppsigelsesklausuler *nøyte* vurderes.

Hensynet til den framtidige handlingsfriheten skal veie tungt ved vurderingen. Det vises for øvrig til bevilgningsreglementet § 10 første ledd, der det blant annet kreves at utgiftsbevilgninger skal disponeres på en slik måte at ressursbruk og virkemidler er effektive i forhold til de forutsatte resultater, samt til et lignende krav i økonomireglementet § 4. Disse bestemmelsene innbærer på foreliggende område både et krav om å vurdere mulige alternativer til leie og kjøp av tjenester, og til utformingen av vilkårene i eventuelle avtaler om leie og kjøp av tjenester.

Husbanken gis fullmakt for 2011 til å inngå leieavtaler og avtaler om kjøp av tjenester utover budsjettåret.

3. Overskridelse av driftsbevilgning mot tilsvarende merinntekter

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning er at det ikke er adgang til å overskride et bevilget utgiftsbeløp.

3.1 Generelt – Merinntektsfullmakt 2011

Det vises til Prop. 1 S (2010-2011), romertallsvedtak II der det er foreslått merinntektsfullmakt for alle virksomheter.

Samtykket gis på postnivå, slik at det er samlet merinntekt på inntektsposten som kan begrunne overskridelse av korresponderende utgiftspost. Dette må påvises i forklaringene som sendes inn til statsregnskapet.

De aktuelle merinntekter må ligge innenfor virksomhetens mål og oppgaver, og må ellers tilfredsstille de krav som er fastsatt.

3.2 Merinntekter i form av refusjoner o.l.

Merinntekter som gjelder refusjoner (f.eks. fødsels/adopsjonspenger, sykepenger og arbeidsmarkedstiltak) vil gi grunnlag for overskridelse uten særskilt samtykke.

Husbanken gis fullmakt for 2011 til å overskride driftsbevilgning mot tilsvarende merinntekter.

4. Omdisponering mellom poster på budsjettet for statlige virksomheter

Hovedregelen i bevilgningsreglementet § 5 annet ledd første setning er at det ikke er adgang til å omdisponere et bevilget utgiftsbeløp fra en post til en annen. I henhold til bevilgningsreglementet § 11 fjerde ledd, nr. 2 kan Kongen gi bestemmelser om

overskridelse av investeringsbevilgninger mot tilsvarende innsparing under driftsbevilgninger under samme budsjettkapittel.

Med hjemmel i kgl.res. av 2. desember 2005 er departementet gitt fullmakt til å omdisponere fra driftsbevilgninger til investeringsbevilgninger på følgende vilkår:

- a) Det kan omdisponeres inntil 5 pst. av bevilgningen under post 1 Driftsutgifter til post 45 Større utstyrssanskaffelser og vedlikehold, under samme kapittel.
- b) Omdisponeringen må ikke føre til økte utgifter ved at den binder opp framtidige drifts- og investeringsutgifter.

Beløp som er omdisponert fra post 1 Driftsutgifter kan tas med ved beregning av overførbart beløp under post 45 Større utstyrssanskaffelser og vedlikehold.

Husbanken gis fullmakt for 2011 til å omdisponere mellom postene i henhold til dette punktet.

5. Fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjetterminer

Som hovedregel er det ikke adgang til å overskride et bevilget utgiftsbeløp, jf. bevilningsreglementet § 5.

I henhold til § 11 fjerde ledd nr. 3 kan imidlertid Kongen gi bestemmelser om overskridelse av driftsbevilgninger med inntil 5 pst. til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjettår.

Med hjemmel i kgl.res. av 2. desember 2005 er departementet gitt fullmakt til å overskride driftsbevilgninger (post 1 Driftsutgifter og post 21 Spesielle driftsutgifter) med inntil 5 pst. til investeringsformål på følgende vilkår:

- a) Postene 1 Driftsutgifter og 21 Spesielle driftsutgifter kan overskrides med inntil 5 pst. til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i løpet av de tre følgende budsjetterminer.
- b) Innsparingen må utgjøre minst en tredjedel av overskridelsen i første påfølgende budsjettår og minst to tredjedeler av samlet overskridelse ved utløpet av andre budsjettår. Innsparingen må skje under de driftsposter som ble overskredet.
- c) Overskridelsen må gå til dekning av utstyrssanskaffelser eller bygningsmessige arbeider.
- d) Fullmakten kan benyttes sammen med fullmakten til å omdisponere inntil 5 pst. av bevilgningen under post 1 Driftsutgifter, til post 45 Større utstyrssanskaffelser og vedlikehold. Dette innebærer at beløpet det er gitt samtykke til å overskride post 1 med kan omdisponeres til post 45 dersom utstyrssanskaffelser eller de bygningsmessige arbeidene er så store at de bør posteres der og ikke under post 1. For post 21 foreligger ikke tilsvarende mulighet til omdisponering.

Husbanken kan eventuelt søke Kommunal- og regionaldepartementet om fullmakt til å overskride driftsbevilgninger til investeringsformål mot tilsvarende innsparing i de tre følgende budsjetterminner.

6. Overføring av ubrukt driftsbevilgning fra et år til neste

I henhold til Bevilningsreglementet § 5 tredje ledd kan ubrukt utgiftsbevilgning overføres til etterfølgende budsjettår med inntil 5 pst av bevilgningen.

Videre gir bevilningsvedtak som inneholder stikkordet "kan overføres" hjemmel til å overføre ubrukt bevilgning til de to etterfølgende årene. Departementet vil, etter at Finansdepartementet har godkjent overføring av ubrukt bevilgning til etterfølgende budsjettår, stille til disposisjon det beløp den underliggende virksomheten skal ha rådighet over i eget brev.

7. Kontroll

Departementet skal føre kontroll med at fullmaktene benyttes etter forutsetningene og det tas skriftlig forbehold om at samtykket ellers kan trekkes tilbake.

I denne forbindelse skal underliggende etater i forklaringene til statsregnskapet dokumentere at foretatte disposisjoner er innenfor gitte fullmakter.

Vedlegg 7: Personalfullmakter

PERSONALFULLMAKTER FOR KOMMUNAL- OG REGIONALDEPARTEMENTETS UNDERLIGGENDE VIRKSOMHETER 2011

1. Ansettelse, opprettelse av stillinger og lønnsfastsettelse

1.1 Ansettelse, fullmakt til å opprette nye stillinger og fastsette lønn, delegeres til den enkelte virksomhet, i den grad annet ikke er bestemt ved lov eller fremgår av unntakene nedenfor.

1.2 Beslutning om å opprette stillinger fastsettes av virksomhetsleder.

2. Toppledere

2.1 Departementet foretar ansettelse i topplederstillinger.

2.2 Departementet saksbehandler og avgjør også alle saker knyttet til topplederens arbeidsforhold, for eksempel angående:

- alle typer permisjoner (utdanningspermisjon, velferdspermisjon mv.)
- alle typer lønnsjusteringer (både midlertidige og permanente)

3. Fullmakt til å føre lokale lønnsforhandlinger

Det fremgår av hovedtariffavtalen hvilke virksomheter som har fullmakt til å føre lokale forhandlinger.

Departementet har forhandlingsfullmakten for de etatene som ikke har egen fullmakt. Forhandling føres etter at det er gjennomført forberedende forhandlinger i disse etatene.

4. Utdanningspermisjon med lønn

Samtlige av departementets underliggende virksomheter som selv ivaretar sin personaladministrasjon, delegeres fullmakt til å innvilge utdanningspermisjon med lønn inntil ett år i, samsvar med statens sentrale retningslinjer.

5. Fullmakter ved erstatning til statsansatte for skade på eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten

Departementet gir Husbanken fullmakt til å fatte vedtak om erstatning på inntil kr 30.000,- til statsansatte for skade eller tap av private eiendeler i forbindelse med tjenesten.

For øvrig skal erstatningskrav sendes Kommunal- og regionaldepartementet. Erstatninger utover kr 30.000,- skal forelegges Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet via Kommunal- og regionaldepartementet.

6. Fullmakter ved erstatningskrav mot staten

Dette gjelder krav mot staten om erstatning på grunnlag av alminnelige erstatningsregler. Unntatt fra reglene er ansvar i kontraktsforhold og ansvar i forbindelse med statens forretningsdrift.

Eventuelle krav om erstatning skal sendes Kommunal- og regionaldepartementet.

7. Fullmakt til å godkjenne søknader vedrørende regulativet for reiser innenlands for statens regning

Fullmakten gjelder myndighet til å godkjenne søknader vedrørende regulativet for reiser innenlands dekket innenfor Husbankens eget budsjett. Innvilgningen må gis i samsvar med retningslinjene i Personalhåndboken.

8. Fullmakt til å godkjenne søknader vedrørende regulativet for reiser utenlands for statens regning

Fullmakten gjelder myndighet til å godkjenne søknader vedrørende regulativet for reiser utenlands dekket innenfor Husbankens eget budsjett. Innvilgningen må gis i samsvar med retningslinjene i Personalhåndboken.

9. Fullmakt til å godkjenne søknader vedrørende flyttegodtgjørelse

Fullmakten gjelder myndighet til å godkjenne søknader vedrørende flyttegodtgjørelse dekket innenfor Husbankens eget budsjett. Innvilgningen må gis i samsvar med retningslinjene i Personalhåndboken.

10. Fullmakt til å tilstå arbeidsgiverfinansiert elektroniske kommunikasjonstjenester

Fullmakten gjelder myndighet til å avgjøre hvem i Husbanken som tilstår arbeidsgiverfinansiert elektroniske kommunikasjonstjenester dekket innenfor virksomhetens eget budsjett. Tildeling av elektroniske kommunikasjonstjenester må gis i samsvar med retningslinjene i Statens Personalhåndbok, pkt. 10.2 elektroniske kommunikasjonstjenester (telefon mv.).

Vedlegg 8: Felles retningslinjer for offentlige verksemder

1. Inkluderende arbeidsliv

"IA-avtalen krever at deltakende virksomheter skal forebygge og redusere sykefravær, styrke jobbnærvær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Virksomhetene skal sette aktivitets- og resultatmål for å redusere sykefraværet, øke sysselsetting av personer med nedsatt funksjonsevne, og stimulere til at yrkesaktivitet etter fylte 50 år forlenges med seks måneder.

Virksomhetene skal i årsrapporten systematisk beskrive sine egne aktivitets- og resultatmål, samt redegjøre for resultatoppnåelsen og de aktivitetene som støtter opp under denne."

2. Brukerundersøkelser

"Alle statlige etater skal innenfor rammen av budsjettet regelmessig gjennomføre brukerundersøkelser. Resultatene skal være offentlige.

Alle statlige virksomheter skal i årsrapporten rapportere om de har gjennomført brukerundersøkelser og gjort dem offentlig tilgjengelige. De som ikke gjennomfører brukerundersøkelser i 2011, skal rapportere om når slike undersøkelser vil finne sted. Overordnet departement videresender rapporteringen samlet til FAD så snart som mulig i 2012."

Fellesføringen er en oppfølging av en tilsvarende føring for 2010.

3. Lærlinger i staten

"Den enkelte virksomhet skal vurdere hvilke lærefag som kan være aktuelle for virksomheten. På bakgrunn av denne vurderingen bør det, innenfor virksomhetens rammer, legges til rette for inntak av lærlinger med mål om økning av antallet lærlinger sammenlignet med 2010.

Hver virksomhet skal i årsrapporten rapportere om hvilke lærefag som vurderes som aktuelle og antall lærlinger fordelt på lærefag. Det vises for øvrig til Statens personalhåndbok kap. 9.10 Særavtale om lønns- og arbeidsvilkår for læringer og lærekandidater i staten."

4. Statistikk for antall arbeidsplasser

"Underliggende virksomheter skal i sine årsrapporter omtale statistikk over utviklingen i antall arbeidsplasser i de deler av landet hvor virksomheten er lokalisert".

5. Tilgjengeliggjøring av offentlige data

"Etatene skal gjøre egnede og eksisterende rådata tilgjengelige i maskinlesbare formater. Dette gjelder informasjon som har samfunnsmessig verdi, som kan

viderebrukes, som ikke er taushetsbelagte og der kostnadene ved tilgjengeliggjøring antas å være beskjedne (bortfall av inntekter ved salg av data anses som en kostnad). Formater og bruksvilkår må være i overensstemmelse med [Referansekatologen](#) og FADs føringer på nettstedet [data.norge.no](#). Informasjon om hvilke rådata som er tilgjengelige, skal publiseres på virksomhetens nettside. Dette bør ses i sammenheng med registrering av datasett på nettstedet [data.norge.no](#).

Etater som vurderer å etablere nye eller å oppgradere eksisterende publikumstjenester med utgangspunkt i rådata, skal normalt gjøre disse rådataene offentlig tilgjengelige i maskinlesbare formater, dersom ingenting er til hinder for slik tilgjengeliggjøring av rådata. Før virksomheten eventuelt selv etablerer nye publikumsløsninger basert på rådata, må det vurderes om det er mer kostnadseffektivt å tilgjengeliggjøre rådata i maskinlesbare formater som grunnlag for at andre kan utvikle tjenester. Det skal fremkomme av årsrapporten hvilke data som er gjort tilgjengelige. Dersom publikumstjenester blir etablert uten tilgjengeliggjøring av rådata, skal dette begrunnes i årsrapporten”.

Alle fellesføringene skal følges opp innenfor budsjettrammene for 2011.

Vedlegg 9: Rettleiar for rapportering på likestilling

Rettleiaren finst òg på nettsidene til Fornyings-, administrasjons- og kyrkjedepartementet:

www.regjeringen.no/nn/dep/fad/dokument/rettleiingar-og-brosjyrer.html